

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

ΝΟΜΟΥ

«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Διάρθρωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης **Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.**

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύνταγμα και τον παρόντα νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς:

α) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «πανεπιστήμια» και

β) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

3. Τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν παράλληλα, με διακριτή φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή που διαφοροποιούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τον πανεπιστημιακό τομέα και για τον τεχνολογικό τομέα, αντίστοιχα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του, νοούνται ως:

- α) «Φοιτητές»: Οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι.
- β) «Φοιτητές μερικής φοίτησης»: Οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο επιλέγουν τη μερική φοίτηση.
- γ) «Ενεργοί φοιτητές»: Οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι εγγράφονται κανονικά και δεν έχουν υπερβεί τα ενδεικτικά έτη σπουδών του προγράμματος σπουδών που παρακολουθούν συν δύο έτη. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολουθούν.
- δ) «Γενικό πρόγραμμα σπουδών»: Το πρόγραμμα σπουδών του πρώτου έτους μίας σχολής, το οποίο ακολουθείται από ειδικά προγράμματα σπουδών.
- ε) «Ειδικό πρόγραμμα σπουδών»: Το πρόγραμμα σπουδών μετά το γενικό πρόγραμμα μιας σχολής.
- στ) «Σύγκλητος»: Η Σύγκλητος Πανεπιστημίου και η Συνέλευση Τ.Ε.Ι.
- ζ) «Πρύτανης»: Ο πρύτανης Πανεπιστημίου και ο πρόεδρος Τ.Ε.Ι.
- η) «Κοσμητεία»: Η κοσμητεία σχολής Πανεπιστημίου και η διεύθυνση σχολής για τα Τ.Ε.Ι.
- θ) «Κοσμήτορας»: Ο κοσμήτορας σχολής Πανεπιστημίου και ο διευθυντής σχολής Τ.Ε.Ι.
- ι) «Καθηγητές»: Οι καθηγητές (καθηγητές πρώτης βαθμίδας), οι αναπληρωτές καθηγητές και οι επίκουροι καθηγητές.

Άρθρο 3

Αποστολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

- α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της στο επαγγελματικό πεδίο και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό,

β) να προσφέρουν ανώτατη εκπαίδευση και δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια,

γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να μεριμνούν για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων και να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών,

δ) να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των επαγγελματικών πεδίων, καθώς και στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, και να προωθούν τη διάχυση της γνώσης, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής,

ε) να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στο εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας, την αποτελεσματική κινητικότητα του προσωπικού, των φοιτητών και σπουδαστών, καθώς και των αποφοίτων τους και να συμβάλλουν στην οικοδόμηση του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας και

στ) να συμβάλλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.

2. Στο πλαίσιο της αποστολής των ιδρυμάτων κάθε τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης:

α) Τα πανεπιστήμια δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην υψηλή και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

β) Τα Τ.Ε.Ι. δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση υψηλής ποιότητας στελεχών στις εφαρμογές των επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών με βάση τις απαιτήσεις συγκεκριμένων επαγγελματιών ή ομάδων επαγγελματιών.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν αποτελεσματικά την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,

β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,

γ) της συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης και των υπηρεσιών τους,

δ) της αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,

ε) της διαφάνειας μέσω της δημοσιοποίησης με κάθε πρόσφορο μέσο του συνόλου των δραστηριοτήτων τους,

στ) της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου τους και τη λήψη αποφάσεων,

ζ) της αξιοκρατίας στην πρόσληψη και την εξέλιξη του προσωπικού τους και

η) της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

4. Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση καθώς και οι επιμέρους στόχοι κάθε ιδρύματος, μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει ο παρών νόμος, ορίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας κάθε ιδρύματος, που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6, αντίστοιχα.

Άρθρο 4

Ακαδημαϊκή ελευθερία

1. Στα Α.Ε.Ι. κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.
2. Υπεύθυνος για την τήρηση της παραγράφου 1, καθώς και την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του Α.Ε.Ι., είναι ο πρύτανης. Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζεται η διαδικασία διαφύλαξης της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 5

Οργανισμός

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε ιδρύματος, ο οποίος καταρτίζεται με απόφαση του οικείου Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του πρύτανη και γνώμη της Συγκλήτου. Με τον Οργανισμό καθορίζονται τα θέματα της οργανωτικής δομής και λειτουργίας κάθε ιδρύματος, της διαδικασίας ελέγχου της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων δικαίου, καθώς και των κυρώσεων σε περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής ή παραβίασής τους.
2. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος καθορίζονται, ιδίως, τα ακόλουθα:
  - α) η οργάνωση της ακαδημαϊκής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του ιδρύματος,

- β) οι κανόνες λειτουργίας του Συμβουλίου του ιδρύματος, της Συγκλήτου, της κοσμητείας, της γενικής συνέλευσης της σχολής και του τμήματος, καθώς και των λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών του ιδρύματος,
- γ) τα ειδικά προσόντα επιλογής και εξέλιξης των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του ιδρύματος,
- δ) η διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού του εκπαιδευτικού προσωπικού του ιδρύματος,
- ε) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις, των καθηγητών του ιδρύματος,
- στ) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του λοιπού προσωπικού του ιδρύματος,
- ζ) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις, των φοιτητών του ιδρύματος, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών,
- η) τα όργανα ελέγχου για την τήρηση των κανόνων δικαίου στην κοινότητα του ιδρύματος, οι αρμοδιότητές τους και η διαδικασία ελέγχου και επιβολής ποινών στα μέλη της, πλην των καθηγητών,
- θ) οι βασικές αρχές λειτουργίας των προγραμμάτων προπτυχιακών, γενικών και ενιαίων για το πρώτο έτος και ειδικών και επιμέρους για τα υπόλοιπα έτη, και μεταπτυχιακών σπουδών, μεθόδων αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών και λήψης πτυχίων,
- ι) η ίδρυση σχολής ή σχολών μεταπτυχιακών σπουδών και σχολής δια βίου μάθησης και εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης,
- ια) τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του κάθε είδους προσωπικού των ιδρυμάτων
- ιβ) οι χορηγούμενες κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές,

- ιγ) οι τιμητικοί τίτλοι που απονέμονται από το ίδρυμα,
- ιδ) οι κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της κοινότητας και τα όργανα ελέγχου της τήρησής τους,
- ιε) τα κωλύματα συμμετοχής καθηγητών σε συλλογικά όργανα και σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα,
- ιστ) η ίδρυση υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών όπου καθηγητές ασκούν καθήκοντα Συμβούλου σπουδών,
- ιζ) η έκταση και οι προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών σε φοιτητές,
- ιη) η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων καθηγητών, φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του ιδρύματος,
- ιθ) η σύσταση και κατάργηση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού,
- κ) η οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος και η σύσταση και κατάργηση κλάδων και θέσεων διοικητικού προσωπικού κάθε κατηγορίας, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 2503/1997 (Α' 107),
- κα) τα ειδικότερα προσόντα και η διαδικασία επιλογής του Γραμματέα του ιδρύματος,
- κβ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των καθηγητών για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και εν γένει επιστημονικού έργου τους,
- κγ) η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθεώρησης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού,

- κδ) η διαδικασία και οι προϋποθέσεις κατάρτισης του ετήσιου απολογισμού,
- κε) η διαδικασία για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του ιδρύματος,
- κστ) οι διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης,
- κζ) οι φορείς φύλαξης του ιδρύματος και της περιουσίας του,
- κη) τα κριτήρια απονομής των τίτλων Επίτιμου Διδάκτορα, Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή,
- κθ) η σύσταση τεχνικού συμβουλίου και τεχνικής υπηρεσίας και τα σχετικά με τη διοίκηση, τη διάρθρωση και τη λειτουργία τους,
- λ) η σύσταση οικονομικού συμβουλίου και νομικής υπηρεσίας για την υποβοήθηση του έργου του πρύτανη και των αναπληρωτών του και
- λα) τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μπορεί να καταρτιστεί πρότυπος Οργανισμός των Α.Ε.Ι., ο οποίος περιέχει βασικές αρχές της οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. και ρυθμίζει θέματα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Ο πρότυπος Οργανισμός εφαρμόζεται σε κάθε Α.Ε.Ι. έως την έγκριση του Οργανισμού του κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6

Εσωτερικός Κανονισμός

Με απόφαση του οικείου Συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του πρύτανη και γνώμη της Συγκλήτου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε ιδρύματος, με τον οποίο καθορίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του ιδρύματος και, ιδίως, τα ακόλουθα:

α) ο οδηγός προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, ο ειδικότερος τρόπος και διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών, οι ειδικότεροι τύποι πτυχίων ή τίτλοι σπουδών ανά σχολή και πρόγραμμα σπουδών, η διαδικασία ορκωμοσίας των πτυχιούχων, η οργάνωση των γενικών και των επιμέρους προγραμμάτων σπουδών,

β) οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους,

γ) ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για ανάδειξη συλλογικών οργάνων του ιδρύματος,

δ) τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του ιδρύματος,

ε) η διαδικασία χορήγησης τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων,

στ) οι κανόνες εθιμοτυπίας τελετουργικού χαρακτήρα και δημοσίων σχέσεων,

ζ) η διαδικασία ελέγχου τήρησης των κανόνων δεοντολογίας από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,

η) ο τρόπος λειτουργίας της υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών,

θ) οι κανόνες λειτουργίας της βιβλιοθήκης, των κλινικών, εργαστηρίων και μουσείων του ιδρύματος,

ι) οι όροι και η διαδικασία χορήγησης των κοινωνικών παροχών στους φοιτητές, καθώς και οι κανόνες λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών του ιδρύματος, όπως οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης, σίτισης κ.λπ.,

- ια) η διαδικασία χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών στους φοιτητές,
- ιβ) ειδικότερα θέματα φύλαξης του ιδρύματος και της περιουσίας του,
- ιγ) το ποσοστό αναλογίας μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών,
- ιδ) κάθε άλλη λεπτομέρεια που σχετίζεται με τη λειτουργία των υπηρεσιών και των οργάνων, μονομελών και συλλογικών, του ιδρύματος και
- ιε) τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.**

Άρθρο 7 **Σχολές**

1. Κάθε ίδρυμα αποτελείται από σχολές, οι οποίες αποτελούν τις βασικές διοικητικές και ακαδημαϊκές μονάδες, όπως ορίζεται στον Οργανισμό του. Η σχολή καλύπτει μια ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική και διακλαδική προσέγγιση και επικοινωνία τους και τον αναγκαίο για τη διδασκαλία και έρευνα συντονισμό τους. Η σχολή οργανώνει προγράμματα σπουδών, αναθέτει την υλοποίησή τους σε ομάδες διδασκόντων και απονέμει τα αντίστοιχα πτυχία, κατά τα οριζόμενα στον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. Η ομάδα διδασκόντων αποτελεί τη βασική εκπαιδευτική μονάδα, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο ενός προγράμματος σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό.

3. Τα εργαστήρια, οι κλινικές και τα μουσεία υπάγονται στις σχολές, όπως ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

4. Η σχολή μεταπτυχιακών σπουδών αποτελεί τη βασική διοικητική και ακαδημαϊκή μονάδα που εξασφαλίζει τη διεπιστημονική και διακλαδική συνεργασία και επικοινωνία, συντονίζει και οργανώνει τα προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του ιδρύματος και αναθέτει την υλοποίησή τους σε ομάδες διδασκόντων.

5. Η σχολή δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αποτελεί τη βασική διοικητική και ακαδημαϊκή μονάδα που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική και διακλαδική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων δια βίου μάθησης και εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του οικείου ιδρύματος και της ΑΔΙΠ, μπορούν να συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται, αλλάζουν έδρα και καταργούνται Α.Ε.Ι., καθώς επίσης και να ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται, αλλάζουν έδρα και καταργούνται σχολές με τις ακόλουθες, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις:

αα) Όταν είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων κοινωνικών αναγκών για την ανάπτυξη της ανώτατης παιδείας ή την καλλιέργεια νέων επιστημονικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομικοκοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι. ή τις σχολές που λειτουργούν.

ββ) Όταν το επιβάλλει ο δυσανάλογα μεγάλος ή μικρός αριθμός φοιτητών ή αποφοίτων κατ' έτος ανά καθηγητή ενός Α.Ε.Ι. ή μιας σχολής.

γγ) Όταν η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι. ή σχολών δεν δικαιολογείται επιστημονικά και δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία.

Για την έκδοση των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων, η πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων πρέπει να συνοδεύεται από ειδική μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, καθώς και οικονομοτεχνική μελέτη.

7. Η ίδρυση, κατάργηση, κατάτμηση ή συγχώνευση σχολών και ιδρυμάτων σύμφωνα με τα ανωτέρω πρέπει να είναι σύμφωνες με τις ανάγκες και δυνατότητες της εθνικής οικονομίας και τον περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό.

8. Απαγορεύεται η μεταστέγαση ιδρύματος ή σχολής εκτός της έδρας τους, καθώς και η μεταφορά της έδρας τους στην Αθήνα.

9. Τα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση σύμφωνα με το άρθρο αυτό υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Α.Ε.Ι. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από το νέο Α.Ε.Ι., χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για κάθε μία από αυτές. Σε περίπτωση κατάτμησης ή κατάργησης ιδρύματος, τα θέματα της παρούσας παραγράφου ρυθμίζονται με το σχετικό προεδρικό διάταγμα.

10. Με τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται στην παράγραφο 6 ρυθμίζονται τα θέματα που προκύπτουν από τη συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, αλλαγή έδρας ή κατάργηση Α.Ε.Ι. ή σχολής, όπως ιδίως η κατανομή και ένταξη φοιτητών και προσωπικού, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας των νέων ιδρυμάτων ή σχολών, η υπεισέλευση σε ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και υποχρεώσεις και η συνέχιση των εκκρεμών δικών.

11. Είναι δυνατό να ιδρύονται παραρτήματα των Α.Ε.Ι σε άλλες χώρες σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ιδρύεται μια σχολή σε ελληνικό ίδρυμα και τη διαδικασία που ισχύει για την ίδρυση στην άλλη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Άρθρο 8 Όργανα του ιδρύματος

1. Τα όργανα του ιδρύματος είναι:

- α) το Συμβούλιο του Ιδρύματος,
- β) η Σύγκλητος/Συνέλευση του Τ.Ε.Ι. και
- γ) ο πρύτανης/πρόεδρος του Τ.Ε.Ι.

A) Το Συμβούλιο του Ιδρύματος:

2. Το Συμβούλιο αποτελείται από δέκα πέντε μέλη. Σε ιδρύματα στα οποία ο αριθμός των καθηγητών πρώτης βαθμίδας είναι μικρότερος των εξήντα, τα μέλη του Συμβουλίου είναι εννέα.

Τα οκτώ ή πέντε, αντίστοιχα, μέλη του Συμβουλίου είναι εσωτερικά μέλη του ιδρύματος και, ειδικότερα, επτά ή τέσσερα μέλη είναι καθηγητές και ένα μέλος είναι εκπρόσωπος των φοιτητών του ιδρύματος. Τα υπόλοιπα επτά ή τέσσερα μέλη είναι εξωτερικά.

3. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του Ιδρύματος μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ένας εκπρόσωπος του λοιπού προσωπικού του ιδρύματος. Το μέλος αυτό αναδεικνύεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

4. Τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή και είναι πλήρους και αποκλειστικής ή πλήρους απασχόλησης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή υποψηφιότητας για τη θέση εσωτερικού μέλους του Συμβουλίου είναι να έχει αξιολογηθεί θετικά σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος

καθηγητής ο οποίος αποχωρεί από την υπηρεσία πριν από τη λήξη της θητείας.

5. α) Τα εσωτερικά μέλη εκλέγονται από το σύνολο των καθηγητών του οικείου ιδρύματος. Στην εκλογή συμμετέχουν και οι λέκτορες των Πανεπιστημίων / καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι., για όσο χρόνο παραμένουν στο ίδρυμα. Τα εσωτερικά μέλη εκλέγονται από ενιαίο ψηφοδέλτιο με το εκλογικό σύστημα της ταξινομικής ψήφου. Με εφάπαξ εκδιδόμενη απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του συστήματος της ταξινομικής ψήφου.

β) Την ευθύνη της οργάνωσης της διαδικασίας ανάδειξης των εσωτερικών και των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου σε κάθε ίδρυμα έχει τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από καθηγητές του ιδρύματος, οι οποίοι ορίζονται από το Συμβούλιο.

Δύο μήνες πριν τη λήξη της θητείας των αποχωρούντων μελών του Συμβουλίου ο Πρόεδρος του είτε προκηρύσσει εκλογές εφόσον πρόκειται για εσωτερικά μέλη είτε δημοσιεύει ανοικτή πρόσκληση εφόσον πρόκειται για εξωτερικά.

Αν μέχρι τη λήξη της θητείας των αποχωρούντων μελών τα τελευταία δεν έχουν αντικατασταθεί, συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους έως την αντικατάστασή τους.

6. Ο εκπρόσωπος των φοιτητών του ιδρύματος εκλέγεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο και με καθολική ψηφοφορία των ενεργών προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

Υποψήφιοι φοιτητές μπορούν να είναι εκείνοι οι οποίοι βρίσκονται εντός της ελάχιστης διάρκειας φοίτησής τους και μετά το πρώτο έτος φοίτησης.

7. Ο πρόεδρος, ο αναπληρωτής πρόεδρος και τα λοιπά εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου εκλέγονται από τα εσωτερικά μέλη, με φανερό ψηφοφορία και αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων. Με την ίδια πλειοψηφία

μπορούν να παυθούν για λόγους πλημμελούς άσκησης των υποχρεώσεων και καθηκόντων τους. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται εντός μίας εβδομάδας. Η απαιτούμενη πλειοψηφία κατά τη δεύτερη ψηφοφορία είναι τα τρία πέμπτα. Αν δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται εντός μίας εβδομάδας, οπότε εκλέγονται ως εξωτερικά μέλη αυτά που θα συγκεντρώσουν την απλή πλειοψηφία των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου.

Βασικές προϋποθέσεις για να εκλεγεί ένα πρόσωπο ως εξωτερικό μέλος είναι η ευρεία του αναγνώριση στην επιστήμη, τα γράμματα, την τέχνη, τον κριτικό στοχασμό, την κοινωνική του δραστηριότητα ή τη σημαντική του προσφορά στο κοινωνικό σύνολο από θέση ευθύνης και η γνώση και εμπειρία στον τομέα διοίκησης. Υποψήφια εξωτερικά μέλη κωλύονται να εκλεγούν αν είχαν οποιαδήποτε οικονομική σχέση με το ίδρυμα την τελευταία πενταετία, καθώς και αν είναι εν ενεργεία ή συνταξιούχοι καθηγητές του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

8. α) Με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης, η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

β) Η θητεία του εκπροσώπου των φοιτητών είναι ετήσια και μη ανανεώσιμη.

9. Το Συμβούλιο του ιδρύματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

α) τη στρατηγική της ανάπτυξης του ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και τη διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας στο πλαίσιο της αποστολής και πορείας του ιδρύματος,

β) τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του ιδρύματος σύμφωνα με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό,

γ) την κατάρτιση και αναθεώρηση του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 5,

δ) την έκδοση και αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6,

ε) την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη σύνδεση του ιδρύματος με το κοινωνικό του περιβάλλον, τη συμβολή του στην ανάπτυξη της χώρας, καθώς και τη συνεργασία με εκπαιδευτικά ή μορφωτικά ιδρύματα και επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς της Ελλάδας ή του εξωτερικού,

στ) τον καθορισμό των κατευθύνσεων που απορρέουν από τη στρατηγική του ανάπτυξης του ιδρύματος, επί τη βάση των οποίων ο πρύτανης καταρτίζει τον προγραμματικό σχεδιασμό, την έγκριση του τελικού σχεδίου του και την παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησής του σε ετήσια βάση,

ζ) την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού, των ενδιάμεσων τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του ιδρύματος, καθώς και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που αφορά το ίδρυμα,

η) την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού και απολογισμού για την αξιοποίηση της περιουσίας του ιδρύματος,

θ) την έγκριση του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,

ι) την εκλογή του πρύτανη και των κοσμητόρων των σχολών και την παύση από τα καθήκοντά τους,

ια) την εποπτεία του ν.π.ι.δ. του άρθρου 58, την επιλογή των μελών του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου του και την παύση τους από τα καθήκοντά τους,

ιβ) τη συγκρότηση επιτροπών για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του,

- ιγ) την οργάνωση του τρόπου ασφάλειας/προστασίας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και της περιουσίας του ιδρύματος και
- ιδ) τον απόφαση για την τυχόν καταβολή διδάκτρων, καθώς και για το ύψος τους, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος, ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών.

10. Τα μέλη του Συμβουλίου και ο πρόεδρος λαμβάνουν κατ' αποκοπή αποζημίωση, για τη συμμετοχή τους σε αυτό, καθοριζόμενη με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Ο πρόεδρος συγκαλεί το Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη στην οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και θέματα που τίθενται από δύο μέλη του Συμβουλίου, προεδρεύει των εργασιών του, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων του και εκδίδει διεθνή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκλογή του πρύτανη.

12. Ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εκδίδει διαπιστωτική πράξη για τον διορισμό του προέδρου, αναπληρωτή προέδρου και των μελών του Συμβουλίου.

Β) Ο πρύτανης:

13. Ως πρύτανης εκλέγεται καθηγητής πρώτης βαθμίδας αναγνωρισμένου κύρους της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με ικανή διοικητική εμπειρία.

14. α) Ο πρύτανης εκλέγεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από διεθνή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία εκδίδεται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου.

β) Μετά τη δημοσιοποίηση της διεθνούς πρόσκλησης, το Συμβούλιο ορίζει τριμελή Επιτροπή, η οποία αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος. Η επιτροπή αυτή ενθαρρύνει την υποβολή υποψηφιοτήτων, συλλέγει υποψηφιότητες, προσκαλεί τους υποψηφίους σε ακρόαση ανοικτή στην κοινότητα του ιδρύματος και εισηγείται στο Συμβούλιο με βάση τα ακαδημαϊκά και διοικητικά προσόντα των υποψηφίων.

γ) Ο πρύτανης εκλέγεται με φανερή ψηφοφορία, με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του Συμβουλίου, για θητεία τριών ετών. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η εκλογή επαναλαμβάνεται μέσα σε μία εβδομάδα. Αν στη δεύτερη εκλογή δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μεταξύ των δύο πλειοψηφούντων υποψηφίων. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, τότε η διαδικασία κηρύσσεται άγονη και η όλη διαδικασία εκλογής πρύτανη επαναλαμβάνεται με την έκδοση νέας διεθνούς πρόσκλησης.

δ) Η θητεία του πρύτανη μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση του Συμβουλίου, με τη διαδικασία της προηγούμενης περίπτωσης. Δεν επιτρέπεται η άσκηση καθηκόντων πρύτανη από το ίδιο πρόσωπο για τρεις συνεχείς θητείες. Ο πρύτανης δεν μπορεί να εκλεγεί για τρίτη συνεχόμενη θητεία.

15. Η Σύγκλητος έχει το δικαίωμα, αποφασίζοντας με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του συνόλου των μελών της, να αποκλείσει αιτιολογημένα έως δύο υποψηφιότητες από το σύνολο των υποψηφιοτήτων πριν την εισήγηση της τριμελούς επιτροπής προς το Συμβούλιο. Στη σχετική ψηφοφορία, δεν μετέχουν μέλη της Συγκλήτου που είναι υποψήφιοι.

16. Ο πρύτανης μπορεί να παυθεί με πράξη του Συμβουλίου του ιδρύματος, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων του συνόλου των μελών του, για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων του, καθώς και για ανεπάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων του.

17. Ο πρύτανης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

α) Προϊσταται του ιδρύματος και το διευθύνει, εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, το εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως, επιβλέπει την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού και μεριμνά για τη συνεργασία των οργάνων του ιδρύματος, των διδασκόντων και των φοιτητών.

β) Συγκαλεί τη Σύγκλητο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

γ) Μετέχει χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του ιδρύματος. Μπορεί, επίσης, να μετέχει χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις όλων των λοιπών συλλογικών οργάνων του ιδρύματος,

δ) Καταρτίζει τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο του ιδρύματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

ε) Καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό και τελικό οικονομικό απολογισμό του ιδρύματος, καθώς και τον αντίστοιχο του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

στ) Καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

ζ) Ορίζει, για την υποβοήθηση του έργου του, καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος ως αναπληρωτές πρύτανη, στους οποίους μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του, ύστερα από έγκριση του Συμβουλίου. Με την αποφαση ορισμού των αναπληρωτών καθορίζεται η

σειρά με την οποία αναπληρώνουν τον πρύτανη αν απουσιάζει ή κωλύεται. Ο αριθμός των αναπληρωτών καθορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

η) Προκηρύσσει τις θέσεις καθηγητών.

θ) Εκδίδει τις πράξεις διορισμού του προσωπικού του ιδρύματος, χορηγεί τις άδειες απουσίας του προσωπικού και μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων στους προϊστάμενους των υπηρεσιών.

ι) Μπορεί να ζητήσει από οποιοδήποτε όργανο, πλην του Συμβουλίου του ιδρύματος, πληροφορίες για κάθε υπόθεση του ιδρύματος και να εξετάσει τα σχετικά έγγραφα.

ια) Συγκαλεί οποιοδήποτε συλλογικό όργανο, πλην του Συμβουλίου του ιδρύματος, όταν αυτό παραλείπει παρανόμως να λάβει αποφάσεις και προεδρεύει χωρίς δικαίωμα ψήφου.

ιβ) Μπορεί να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων, όταν τα αρμόδια όργανα διοίκησης του ιδρύματος, πλην του Συμβουλίου, αδυνατούν να λειτουργήσουν και να λάβουν αποφάσεις,

ιγ) τοποθετεί τους γενικούς διευθυντές του ιδρύματος, ύστερα από έγκριση του Συμβουλίου, και

ιδ) κατανέμει τις πιστώσεις στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος κατά τον αντίστοιχο προγραμματικό σχεδιασμό.

18. Ο πρύτανης έχει, ακόμη, όσες αρμοδιότητες δεν αναθέτει ο νόμος ειδικώς σε άλλα όργανα του ιδρύματος.

Γ) Η Σύγκλητος:

19. Ο συνολικός αριθμός των μελών της Συγκλήτου που έχουν δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριάντα και αποτελείται από:

α) τον πρύτανη,

β) τους κοσμήτορες,

γ) εκπροσώπους των καθηγητών με διετή θητεία μη ανανεούμενη, οι οποίοι ανάλογα με τον αριθμό των σχολών του ιδρύματος, εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της σχολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Οργανισμό,

δ) έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών, έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, οι οποίοι εκλέγονται για ετήσια θητεία μη ανανεούμενη,

ε) έναν εκπρόσωπο κάθε κατηγορίας του λοιπού προσωπικού (διοικητικού, τεχνικού, ειδικού επιστημονικού, κ.λπ.), με διετή θητεία, μη ανανεούμενη, που εκλέγεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο με καθολική ψηφοφορία των μελών του οικείου προσωπικού και συμμετέχει όταν συζητούνται θέματα που αφορούν ζητήματα του προσωπικού αυτού.

Η ακριβής σύνθεση και ο αριθμός των μελών της Συγκλήτου με δικαίωμα ψήφου, καθώς και οι προϋποθέσεις και οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος, αντίστοιχα.

Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίστανται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι αναπληρωτές του πρύτανη/προέδρου του Τ.Ε.Ι. και ο Γραμματέας του ιδρύματος.

19. Η Σύγκλητος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

α) διατύπωση γνώμης για τον Οργανισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5,

β) διατύπωση γνώμης για τον Εσωτερικό Κανονισμό, σύμφωνα με το άρθρο 6,

γ) διατύπωση σύμφωνης γνώμης προς το Συμβούλιο του ιδρύματος για ίδρυση ή κατάργηση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία ή αλλαγή έδρας σχολών,

δ) διατύπωση σύμφωνης γνώμης προς το Συμβούλιο του ιδρύματος για ίδρυση, κατάργηση ή μετονομασία προγραμμάτων σπουδών,

ε) διατύπωση γνώμης, προς τον πρύτανη/πρόεδρο του Τ.Ε.Ι., για την κατανομή του συνόλου των πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος κατά την αντίστοιχη συμφωνία προγραμματικού σχεδιασμού,

ε) διατύπωση γνώμης προς τον πρύτανη/πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. για τον προγραμματικό σχεδιασμό και

στ) χάραξη της ερευνητικής πολιτικής του ιδρύματος και ανάθεση ερευνητικών έργων στο ν.π.ι.δ. που προβλέπεται στο άρθρο ... Κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, στις συνεδριάσεις της συγκλήτου δε μετέχουν οι εκπρόσωποι των φοιτητών.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Άρθρο 9

Όργανα της σχολής

1. Όργανα της σχολής είναι:

α) ο κοσμήτορας,

- β) η κοσμητεία και
- γ) η γενική συνέλευση.

A) Ο κοσμήτορας της σχολής:

2. α) Υποψήφιοι για τη θέση του κοσμήτορα είναι αναγνωρισμένου κύρους καθηγητές πρώτης βαθμίδας της σχολής με διοικητική εμπειρία, οι οποίοι εκλέγονται ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται από τον πρύτανη. Ο κοσμήτορας εκλέγεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος και διορίζεται από τον πρύτανη.

β) Μετά τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, ο πρύτανης ορίζει τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από καθηγητές του ιδρύματος. Η επιτροπή αυτή ενθαρρύνει την υποβολή υποψηφιοτήτων, συλλέγει υποψηφιότητες, προσκαλεί τους υποψηφίους σε ακρόαση ανοικτή στην κοινότητα της σχολής και εισηγείται στο Συμβούλιο με βάση τα ακαδημαϊκά και διοικητικά προσόντα των υποψηφίων.

γ) Ο κοσμήτορας εκλέγεται με φανερή ψηφοφορία, με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του Συμβουλίου για θητεία τριών ετών. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η εκλογή επαναλαμβάνεται εντός μίας εβδομάδας. Αν στη δεύτερη ψηφοφορία δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται εντός μίας εβδομάδας μεταξύ των δύο πλειοψηφούντων υποψηφίων. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, η διαδικασία κηρύσσεται άγονη και η όλη διαδικασία εκλογής κοσμήτορα επαναλαμβάνεται με έκδοση νέας πρόσκλησης.

δ) Η θητεία του κοσμήτορα μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με τη διαδικασία της περίπτωσης γ'. Ο κοσμήτορας δεν μπορεί να εκλεγεί για τρίτη συνεχόμενη θητεία.

3. Η γενική συνέλευση της σχολής μπορεί να απορρίψει αιτιολογημένα υποψηφιότητα για την εκλογή συγκεκριμένου κοσμήτορα, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του συνόλου των μελών της, πριν την εισήγηση της τριμελούς επιτροπής προς το Συμβούλιο. Στη σχετική ψηφοφορία δεν μετέχει ο υποψήφιος κοσμήτορας.

4. α) Ο κοσμήτορας μπορεί να παυθεί με πράξη του συνόλου των μελών του Συμβουλίου του ιδρύματος, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του, για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων του, καθώς και για ανεπάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων του.

5. Ο κοσμήτορας της σχολής έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

α) συγκαλεί την κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα,

β) επιβλέπει την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού, και του Εσωτερικού Κανονισμού,

γ) προϊστάται των υπηρεσιών της κοσμητείας,

δ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της κοσμητείας και

ε) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

6. Ο κοσμήτορας αναπληρώνεται από το διευθυντή προγράμματος σπουδών, του οποίου προηγείται χρονικά η διαπιστωτική πράξη ορισμού.

Β) Η κοσμητεία:

7. Η κοσμητεία απαρτίζεται από:

- α) τον κοσμήτορα της σχολής,
- β) τους διευθυντές των προγραμμάτων σπουδών και
- γ) έναν εκπρόσωπο των φοιτητών της σχολής.

8. Η κοσμητεία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) Τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της σχολής και των προγραμμάτων σπουδών.
- β) Τον καθορισμό της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής της σχολής, τον προγραμματισμό και τη στρατηγική της πορείας και της ανάπτυξής της και τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων της, στο πλαίσιο της πολιτικής του ιδρύματος και των αποφάσεων του Συμβουλίου του.
- γ) Τον προγραμματισμό και την εισήγηση προς τον πρύτανη για την προκήρυξη θέσεων καθηγητών, ύστερα από εισήγηση των συνελεύσεων των προγραμμάτων σπουδών.
- δ) Την κατάρτιση και τη δημοσίευση των πινάκων εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων ανά γνωστικό αντικείμενο.
- ε) Τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέλιξης, καθώς και αξιολόγησης των καθηγητών.
- στ) Τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών.
- ζ) Την αξιολόγηση του διδακτικού έργου της σχολής.

η) Την πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών, την προκήρυξη θέσεων εντεταλμένων διδασκαλίας και τη συγκρότηση των οικείων επιτροπών επιλογής.

θ) Την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών, γενικών και ειδικών, ύστερα από πρόταση που διατυπώνεται από ειδική επιτροπή. Η ειδική επιτροπή συγκροτείται από τον κοσμήτορα και αποτελείται τουλάχιστον από πέντε καθηγητές της σχολής και, εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, το διευθυντή του προγράμματος σπουδών. Η ίδια επιτροπή καταρτίζει το πρόγραμμα σπουδών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της συνέλευσης του οικείου προγράμματος εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών.

ι) Την κατάταξη των φοιτητών στα προγράμματα σπουδών, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του γενικού προγράμματος σπουδών του πρώτου ακαδημαϊκού έτους, εφ' όσον προβλέπεται. Για την κατάταξη λαμβάνονται υπόψη η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, οι επιδόσεις των φοιτητών στο πρώτο ακαδημαϊκό έτος και οι προτιμήσεις τους, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Οργανισμού.

ια) Την έγκριση αλλαγής προγράμματος σπουδών από φοιτητές της σχολής, ύστερα από αίτησή τους και με μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων.

ιβ) Την απονομή πτυχίων.

ιγ) Την απονομή τίτλων Επίτιμου Διδάκτορα, Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή.

ιδ) Τη λήψη απόφασης για την έναρξη και τη λήξη εξαμήνων σπουδών και για την οργάνωση προγραμμάτων σε συνεργασία με άλλα ιδρύματα.

ιε) Τη διατύπωση γνώμης για τον προγραμματικό σχεδιασμό του ιδρύματος, κατά το σκέλος που αφορά τη σχολή.

ιστ) Τη λήψη απόφασης για τον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών της κοσμητείας.

ιζ) Την τήρηση μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων των καθηγητών της σχολής.

Γ) Η γενική συνέλευση:

9. Η γενική συνέλευση της σχολής απαρτίζεται από καθηγητές της σχολής. Ο αριθμός των καθηγητών και η δυνατότητα εκ περιτροπής συμμετοχής τους καθορίζονται στον Οργανισμό. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζεται ο αριθμός των καθηγητών, η δυνατότητα εκ περιτροπής συμμετοχής τους, καθώς και ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της γενικής συνέλευσης της σχολής. Η γενική συνέλευση έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στον παρόντα νόμο, καθώς και όσες γνωμοδοτικές αρμοδιότητες ορίζονται για κάθε σχολή με τον Οργανισμό.

10. Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος και οι σχετικές λεπτομέρειες ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

Άρθρο 10

Όργανα του προγράμματος σπουδών

Όργανα του προγράμματος σπουδών είναι:

- α) ο διευθυντής του προγράμματος σπουδών και
- β) η συνέλευση.

A) Ο διευθυντής του προγράμματος σπουδών:

1. Ο διευθυντής του προγράμματος σπουδών και ο αναπληρωτής του εκλέγονται για δύο έτη από τη συνέλευση του προγράμματος σπουδών, με απλή πλειοψηφία των παρόντων και εφόσον υπάρχει απαρτία. Ειδικότερα

θέματα για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

2. Ο διευθυντής του προγράμματος σπουδών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συγκαλεί τη συνέλευση, εισηγείται για τα θέματα των αρμοδιοτήτων της και προεδρεύει των εργασιών της,

β) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του εσωτερικού κανονισμού,

γ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων,

δ) διαβιβάζει στην κοσμητεία τις απόψεις της συνέλευσης και

ε) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του προγράμματος και την διαβιβάζει στην κοσμητεία.

3. Ο αναπληρωτής του διευθυντή ασκεί τις αρμοδιότητες που του μεταβιβάζει ο διευθυντής και τον αναπληρώνει όταν απουσιάζει ή κωλύεται.

B) Η γενική συνέλευση:

4. Η συνέλευση του προγράμματος σπουδών απαρτίζεται από καθηγητές όλων των βαθμίδων που διδάσκουν στο οικείο πρόγραμμα σπουδών και από εκπροσώπους των φοιτητών που παρακολουθούν το πρόγραμμα αυτό.

Ο αριθμός των καθηγητών και φοιτητών, ο τρόπος συγκρότησης της συνέλευσης και η δυνατότητα εκ περιτροπής συμμετοχής καθηγητών σε αυτή καθορίζονται στον Οργανισμό.

5. Η συνέλευση έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) την εκλογή του διευθυντή του προγράμματος σπουδών και του αναπληρωτή του με άμεση και καθολική ψηφοφορία των καθηγητών του προγράμματος,
- β) την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών και τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό,
- γ) τον ορισμό των διδασκόντων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών,
- δ) την επιλογή των συγγραμμάτων για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών,
- ε) τη διατύπωση γνώμης προς την κοσμητεία για τρόπους βελτίωσης του προγράμματος σπουδών,
- στ) τη συγκέντρωση και διαβίβαση στην κοσμητεία των ετήσιων δραστηριοτήτων του προγράμματος σπουδών και
- ζ) την εισήγηση για την προκήρυξη θέσεων καθηγητών.

Άρθρο 11

Όργανα της μεταπτυχιακής σχολής

1. Όργανα της μεταπτυχιακής σχολής είναι:
  - α) ο κοσμήτορας μεταπτυχιακής σχολής,
  - β) η κοσμητεία μεταπτυχιακής σχολής,
  - γ) ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος και
  - δ) γ) η ομάδα διδασκόντων προγράμματος.
2. Ο κοσμήτορας της μεταπτυχιακής σχολής:

- α) είναι καθηγητής πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος και
- β) εκλέγεται και παύεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί εκλογής και πάυσης των κοσμητόρων, για τριετία θητεία, μετά από προκήρυξη της θέσης από τον πρύτανη.

3. Ο κοσμήτορας της μεταπτυχιακής σχολής έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) συγκαλεί την κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, εισηγείται για θέματα των αρμοδιοτήτων της και προεδρεύει των εργασιών της,
- β) επιβλέπει την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,
- γ) προϊστάται των υπηρεσιών της κοσμητείας,
- δ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της κοσμητείας και
- ε) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

4. Ο κοσμήτορας της μεταπτυχιακής σχολής αναπληρώνεται από τον διευθυντή προγράμματος μεταπτυχιακών ή διδακτορικών σπουδών που έχει τον περισσότερο χρόνο στη θέση αυτή και είναι μέλος της κοσμητείας της μεταπτυχιακής σχολής.

5. Η κοσμητεία της μεταπτυχιακής σχολής αποτελείται από:

- α) τον κοσμήτορα της μεταπτυχιακής σχολής,
- β) τους διευθυντές των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και
- γ) δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών, εκ των οποίων ο ένας είναι υποψήφιος διδάκτορας, εφόσον στο ίδρυμα υφίστανται σπουδές τρίτου κύκλου.

6. Ο συνολικός αριθμός των μελών της κοσμητείας της μεταπτυχιακής σχολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκατρείς. Όταν απαιτείται, οι διευθυντές προγραμμάτων ορίζονται εκ περιτροπής από όλες τις σχολές με διαδικασία που ορίζεται στον οργανισμό του ιδρύματος.

7. Η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) εισήγηση προς τον πρύτανη της πολιτικής του ιδρύματος για την ανάπτυξη των μεταπτυχιακών και τον τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων της, στο πλαίσιο της πολιτικής του ιδρύματος και των αποφάσεων του συμβουλίου του,
- β) γενική εποπτεία της λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών,
- γ) εισήγηση προς τον πρύτανη των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών, μετά από πρόταση που διατυπώνεται από ειδικές επιτροπές που ορίζονται για τον σκοπό αυτό,
- δ) ανάθεση της υλοποίησης των εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών σε ομάδες διδασκόντων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 40 για τα προγράμματα σπουδών συνεργασίας,
- ε) συνεργασία με τις κοσμητείες των σχολών του ιδρύματος για την υποστήριξη της υλοποίησης των εγκεκριμένων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,
- στ) απονομή διπλωμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών,
- ζ) οργάνωση προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με άλλα ιδρύματα εκπαίδευσης και έρευνας της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,
- η) διατύπωση γνώμης για τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του ιδρύματος σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές,
- θ) οργάνωση των υπηρεσιών της κοσμητείας μεταπτυχιακών σπουδών,
- ι) συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών,
- ια) αξιολόγηση του διδακτικού έργου της σχολής,
- ιβ) έγκριση συμβουλευτικών και εξεταστικών επιτροπών των υποψηφίων διδασκόντων, εφόσον υπάρχουν σπουδές τρίτου κύκλου και
- ιγ) διατύπωση γνώμης προς το συμβούλιο του ιδρύματος για την τυχόν καταβολή διδάκτρων, καθώς και για το ύψος τους, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

8. Ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος και ο αναπληρωτής του εκλέγονται από την ομάδα διδασκόντων του προγράμματος με απλή πλειοψηφία του αριθμού των διδασκόντων για διετή θητεία. Ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

Ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) συγκαλεί την ομάδα διδασκόντων του προγράμματος και προεδρεύει των εργασιών της,
- β) εισηγείται στην ομάδα για τα θέματα των αρμοδιοτήτων της,
- γ) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του εσωτερικού κανονισμού,
- δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων,
- ε) διαβιβάζει στην κοσμητεία της μεταπτυχιακής σχολής τις απόψεις της ομάδας διδασκόντων,
- στ) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του προγράμματος και την διαβιβάζει στην κοσμητεία της μεταπτυχιακής σχολής.

9. Ο αναπληρωτής του διευθυντή προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών ασκεί τις αρμοδιότητες που του μεταβιβάζει ο διευθυντής και τον αναπληρώνει όταν απουσιάζει ή κωλύεται.

10. Η ομάδα διδασκόντων μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος απαρτίζεται από τους διδάσκοντες στο πρόγραμμα και εξασφαλίζει την εφαρμογή του προγράμματος και τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

- α) εφαρμογή του προγράμματος σπουδών και συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό και
- β) διατύπωση γνώμης προς την κοσμητεία για τρόπους βελτίωσης του προγράμματος σπουδών.

11. Οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την ίδρυση, λειτουργία και οργάνωση μίας ή περισσότερων, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μεταπτυχιακών σχολών και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και τα ακαδημαϊκά και λοιπά κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών, ορίζονται στον Οργανισμό.

12. Ιδιαίτερο κεφάλαιο του εσωτερικού κανονισμού του ιδρύματος αποτελεί ο κανονισμός μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, στον οποίον προβλέπονται ιδίως η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, ο αριθμός και ο τρόπος επιλογής των εισακτέων σε αυτά, τα κριτήρια γλωσσομάθειας, καθώς και οι διαδικασίες αναστολής φοίτησης, οι απαραίτητες ακαδημαϊκές μονάδες, οι μέθοδοι αξιολόγησης των φοιτητών, οι εξεταστικές περίοδοι, τα αναλυτικά προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, οι υποχρεώσεις για την λήψη του διπλώματος, κλπ.

Άρθρο 12

Όργανα της σχολής δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η σχολή δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης οργανώνεται, διοικείται και λειτουργεί κατ' αναλογία προς τη σχολή μεταπτυχιακών σπουδών του ιδρύματος, όπως ορίζεται στον Οργανισμό και τον Κανονισμό Σπουδών δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Με τον Οργανισμό ορίζονται επίσης τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση προγραμμάτων δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Άρθρο 13

Άλλα όργανα

Για τον συντονισμό της διδασκαλίας και της έρευνας μέρους του γνωστικού αντικειμένου προγράμματος ή προγραμμάτων σπουδών που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης, ο Οργανισμός του ιδρύματος μπορεί να προβλέπει τη σύσταση οργάνων, τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία ορισμού τους.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Άρθρο 14

Μονάδα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος

1. Κάθε ίδρυμα είναι υπεύθυνο για τη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία και απόδοση των υπηρεσιών του, σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές, ιδίως εκείνες του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις αρχές και κατευθύνσεις της ΑΔΙΠ.

2. Για τον ως άνω σκοπό υπεύθυνη σε κάθε Α.Ε.Ι. είναι η Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) που συγκροτήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3374/2005.

Η ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος είναι αρμόδια, ιδίως, για:

- α) την ανάπτυξη συγκεκριμένης πολιτικής, στρατηγικής και των απαραίτητων διαδικασιών για την συνεχή βελτίωση της ποιότητας του έργου και των υπηρεσιών του ιδρύματος, που αποτελεί το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος,
- β) την ανάπτυξη, οργάνωση, λειτουργία και συνεχή βελτίωση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος,
- γ) τον συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των ακαδημαϊκών μονάδων και των λοιπών υπηρεσιών του ιδρύματος και

δ) την υποστήριξη των διαδικασιών εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών και του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος, στο πλαίσιο των αρχών, κατευθύνσεων και οδηγιών της ΑΔΙΠ.

3. Η πολιτική και η στρατηγική, το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος και οι διαδικασίες υλοποίησης του εγκρίνονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από πρόταση του πρύτανη και δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του ιδρύματος. Τα ανωτέρω αναθεωρούνται το αργότερο κάθε έξι έτη.

4. Για τους ως άνω σκοπούς η ΜΟ.ΔΙ.Π, συνεργάζεται με την ΑΔΙΠ, αναπτύσσει πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης των δεδομένων της αξιολόγησης και έχει την ευθύνη για τη συστηματική και εκ των προτέρων δημοσιοποίηση στην ιστοσελίδα του ιδρύματος των σχετικών με την αξιολόγησή του κανονισμών, διαδικασιών και των αποτελεσμάτων τους.

5. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. διοικείται από συμβούλιο, πρόεδρος του οποίου είναι ο πρύτανης ή ένας από τους αναπληρωτές του.

Το συμβούλιο αποτελείται από 5 ως 7 καθηγητές του ιδρύματος, έναν εκπρόσωπο του διοικητικού και λοιπού προσωπικού και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών.

6. Ο Εσωτερικός Κανονισμός του ιδρύματος ορίζει τις ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με την οργάνωση, συγκρότηση και λειτουργία της ΜΟ.ΔΙ.Π καθώς και τις ειδικότερες αρμοδιότητές της.

Άρθρο 15

Δημοσιότητα - διαφάνεια

1. Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας, παρέχοντας, στο διαδικτυακό τους τόπο ή και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την

οργάνωση των σπουδών, τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών.

2. Οι σχολές υποχρεούνται να διαθέτουν στον διαδικτυακό τους τόπο πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις διοικητικές πράξεις που αφορούν τα μέλη τους, την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση, τα προγράμματα σπουδών, το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, τον κατάλογο των υπηρετούντων καθηγητών και το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο κατά ακαδημαϊκό έτος.

3. Κατά τη λήξη της θητείας τους οι αρχές διοίκησης των Α.Ε.Ι. και των σχολών υποβάλλουν πλήρη απολογισμό του ακαδημαϊκού, οικονομικού και διοικητικού έργου που επιτελέστηκε από αυτές, ο οποίος δημοσιεύεται στον οικείο διαδικτυακό τόπο.

4. Ο διαδικτυακός τόπος πρέπει να τηρείται τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Άρθρο 16 Διδακτικό προσωπικό

1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε καθηγητές (καθηγητές πρώτης βαθμίδας), αναπληρωτές καθηγητές και επίκουρους καθηγητές.

2. Οι καθηγητές και οι αναπληρωτές καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι αναπληρωτές καθηγητές εξελίσσονται στη βαθμίδα του καθηγητή με κλειστή διαδικασία. Οι επίκουροι καθηγητές εκλέγονται για τετραετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλη μία θητεία ύστερα από κρίση. Εξελίσσονται

στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή με ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 25.

3. Οι θέσεις των καθηγητών είναι ενιαίες, ανήκουν στο ίδρυμα και κατανέμονται και ανακατανέμονται σε σχολές με απόφαση του πρύτανη.

4. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος καθορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς, από τον πρύτανη, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, των κενών οργανικών θέσεων καθηγητών, καθώς και με τον προγραμματισμό των νέων θέσεων καθηγητών του ιδρύματος, σύμφωνα με τον τετραετή προγραμματικό σχεδιασμό και τις ακαδημαϊκές ανάγκες του ιδρύματος.

5. α) Η διδασκαλία μαθημάτων στα Α.Ε.Ι. καθώς και η άσκηση των λοιπών διδακτικών δραστηριοτήτων μπορεί να ανατίθενται, με ατομικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, διάρκειας ενός έως τριών ακαδημαϊκών ετών, πλήρους απασχόλησης, σε εντεταλμένους διδασκαλίας, οι οποίοι είναι επιστήμονες, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, πλην εξαιρέσεων ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο διδασκαλίας τους κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του επόμενου άρθρου, καθώς και προσωπικότητες με αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο.

β) Οι ανωτέρω συμβάσεις μπορεί να ανανεώνονται έτσι ώστε η συνολική θητεία των εντεταλμένων διδασκαλίας σε ένα ίδρυμα να διαρκεί το πολύ πέντε ακαδημαϊκά έτη. Θέματα σχετικά με τα ειδικότερα προσόντα των υποψηφίων, τα όργανα, τη διαδικασία προκήρυξης, επιλογής και πρόσληψης και τον τρόπο απασχόλησής τους και κάθε σχετικό θέμα, καθορίζονται με τον Οργανισμό του ιδρύματος. Στους εντεταλμένους διδασκαλίας καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με απόφαση της κοσμητείας σχολής, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση μέλους της, καλούνται ως επισκέπτες καθηγητές, καταξιωμένοι Έλληνες ή ξένοι επιστήμονες, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης και απασχόλησης, καθώς και κάθε σχετικό θέμα. Το ύψος και οι προϋποθέσεις αμοιβής των επισκεπτών καθηγητών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών

Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής, χωρίς αμοιβή, των Ομότιμων Καθηγητών σε προγράμματα αποκλειστικά μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 17

Προσόντα εκλογής καθηγητών όλων των βαθμίδων

1. Προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος του υποψηφίου και η ύπαρξη συνάφειας με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης είτε του αντικειμένου της διδακτορικής διατριβής είτε του ερευνητικού ή επιστημονικού εν γένει έργου του υποψηφίου.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 προϋπόθεση κατοχής διδακτορικού διπλώματος για κατάληψη θέσης καθηγητή δεν ισχύει προκειμένου περί γνωστικών αντικειμένων εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, όπως ο Οργανισμός του ιδρύματος ορίζει.

3. Πρόσθετες προϋποθέσεις και προσόντα για την κατάληψη θέσης καθηγητή καθορίζονται, ανάλογα με τη βαθμίδα, το γνωστικό πεδίο της θέσης και τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες της σχολής, από τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

Άρθρο 18

Αξιολόγηση καθηγητών

1. Οι αναπληρωτές καθηγητές των Α.Ε.Ι., των οποίων η υπηρεσία έχει υπερβεί τα οκτώ έτη, καθώς και οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας αξιολογούνται κάθε πέντε χρόνια ως προς το ερευνητικό, εκπαιδευτικό, διδακτικό και επιστημονικό έργο τους από επιτροπές αξιολόγησης. Για τη συμπλήρωση των ως άνω χρονικών διαστημάτων δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που διανύθηκε στη θέση πρύτανη, αναπληρωτή πρύτανη και κοσμήτορα.

2. Η αξιολόγηση των ως άνω καθηγητών των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. πραγματοποιείται από επιτροπές που αποτελούνται από πέντε καθηγητές πρώτης βαθμίδας άλλων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. αντίστοιχα, του εσωτερικού και του εξωτερικού, με διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο συναφές με το έργο των αξιολογουμένων, που επιλέγονται από το μητρώο εξωτερικών κριτών του άρθρου 26. Η έκθεση αξιολόγησης κοινοποιείται στον αξιολογούμενο και στον οικείο κοσμήτορα.

3. Σε περιπτώσεις θετικής αξιολόγησης, είναι δυνατή η επιβράβευση του αξιολογουμένου, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 24.

4. Σε περιπτώσεις εξαιρετικά αρνητικής αξιολόγησης μόνιμων καθηγητών, είναι δυνατόν, με απόφαση που λαμβάνεται από την οικεία κοσμητεία κατόπιν εισήγησης του κοσμήτορα να μην τους επιτρέπεται εφεξής: α) να συμμετέχουν σε επιτροπές επιλογής ή εξέλιξης καθηγητών, β) να διδάσκουν σε μεταπτυχιακά προγράμματα και γ) να επιβλέπουν και να εξετάζουν διδακτορικές διατριβές. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία αξιολόγησης επαναλαμβάνεται το αργότερο σε τρία έτη, εκτός αν ο καθηγητής ζητήσει να αξιολογηθεί νωρίτερα.

5. Αν κατά την αξιολόγηση προκύψουν στοιχεία για παραμέληση των υπηρεσιακών καθηκόντων ή τη διάπραξη άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, ο οικείος κοσμήτορας υποχρεούται να ενημερώσει τον πρύτανη, ο οποίος προβαίνει στις πειθαρχικές ενέργειες που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

6. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης, ο τρόπος ορισμού των αξιολογητών, οι ειδικότερες διαβαθμίσεις της αξιολόγησης (θετικής και αρνητικής), ο τρόπος επιβράβευσης όσων αρίστευσαν, η διαδικασία λήψης απόφασης από την κοσμητεία για τις περιπτώσεις εκείνων που έτυχαν εξαιρετικά αρνητικής αξιολόγησης και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 19

Ένταξη καθηγητών σε κατηγορίες

1. Οι καθηγητές εκλέγονται ως πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και εντάσσονται ανάλογα με το ιδιαίτερο καθεστώς απασχόλησής τους σε τρεις κατηγορίες:

- α) πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, που λαμβάνουν το 100% των τακτικών αποδοχών,
- β) πλήρους απασχόλησης, που λαμβάνουν το 75% των τακτικών αποδοχών και
- γ) μερικής απασχόλησης, που λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών.

2. Οι καθηγητές πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης μπορούν να αμείβονται, επιπλέον των τακτικών αποδοχών τους, μόνο:

- α) από χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα του ιδρύματός τους,
- β) από συγγραφικά και καλλιτεχνικά δικαιώματα, καθώς και από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,
- γ) για τη συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ή της ΑΔΙΠ ή του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) ή του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» ή κάθε άλλου Ινστιτούτου ή φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων,
- δ) από τη διδασκαλία σε ανοικτό πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,
- ε) για τη συμμετοχή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
- στ) για την συμμετοχή τους σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικώς εκ του νόμου η συμμετοχή τους, καθώς και σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και
- ζ) από εκτέλεση κλινικού έργου και εφημεριών σε πανεπιστημιακές κλινικές.

- 3.** Οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης μπορούν επιπλέον:
- α) να απασχολούνται εκτός του ιδρύματος χωρίς αμοιβή,
  - β) να ασκούν ελευθέριο επάγγελμα,
  - γ) να διδάσκουν σε οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ι.Ε.Κ. και Κ.Ε.Κ. ή να παρέχουν διοικητικό έργο στο Ι.Ε.Π.
  - δ) να συμμετέχουν ως μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ως μέλη ή επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Επιστημονικής Υπηρεσίας και Επιτροπών της Βουλής, καθώς και ως μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών εξαιρουμένων των Προέδρων τους και
  - ε) να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, συμπεριλαμβανομένης και της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα.
- 4.** Καθηγητές μερικής απασχόλησης είναι υποχρεωτικά όσοι κατέχουν θέση πλήρους απασχόλησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.
- 5.** Οι καθηγητές που επιθυμούν να υπηρετήσουν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος ως πλήρους ή ως μερικής απασχόλησης υποβάλλουν στη σχολή στην οποία υπηρετούν σχετική αίτηση, αναγράφοντας την παράλληλη απασχόληση που επιθυμούν να ασκήσουν. Η αίτηση διαβιβάζεται στην κοσμητεία, η οποία εγκρίνει την αίτηση εφόσον διαπιστωθεί τεκμηριωμένα ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία και ότι καλύπτονται οι ανάγκες της σχολής. Εφόσον η αίτηση εγκριθεί από την κοσμητεία/διεύθυνση της σχολής, ο κοσμητόρας εκδίδει πράξη ένταξης στην αντίστοιχη κατηγορία και την κοινοποιεί στον πρύτανη και το Συμβούλιο του ιδρύματος.
- Με τον οργανισμό μπορεί να καθοριστούν οι ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται και κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.
- 6.** Για την κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, από καθηγητές μερικής απασχόλησης, απαιτείται σχετική άδεια της κοσμητείας και απόφαση του Πρύτανη.

7. Κάθε ίδρυμα ορίζει στον Οργανισμό του τις διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές υποχρεώσεις των ως άνω κατηγοριών καθηγητών.

Άρθρο 20

Παράλληλη απασχόληση καθηγητών σε ξένα και ελληνικά Α.Ε.Ι.

1. Καθηγητές πρώτης βαθμίδας που υπηρετούν σε αναγνωρισμένα Α.Ε.Ι. του εξωτερικού και είναι καταξιωμένοι στο αντικείμενό τους, μπορούν να είναι υποψήφιοι και να εκλεγούν με κλειστή διαδικασία σε θέση καθηγητή πρώτης βαθμίδας ελληνικού Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για θητεία πέντε ετών, με δυνατότητα ανανέωσης. Αν αυτοί εκλεγούν, μπορούν να διορισθούν σε θέση καθηγητή χωρίς προηγουμένως να πρέπει να παραιτηθούν από τη θέση που κατέχουν στο εξωτερικό.

2. Οι καθηγητές της προηγούμενης παραγράφου έχουν όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των καθηγητών πρώτης βαθμίδας, πλην της συμμετοχής στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος, μόνον κατά τον χρόνο απασχόλησής τους στο ελληνικό ίδρυμα και υποχρεούνται να απασχολούνται σε αυτό με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για διάστημα τουλάχιστον τριών έως έξι μηνών ετησίως κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, με την αντίστοιχη αμοιβή.

3. Τη δυνατότητα διορισμού σε θέση καθηγητή Α.Ε.Ι. του εξωτερικού έχουν αντίστοιχα και καθηγητές των ελληνικών ιδρυμάτων, χωρίς να παραιτηθούν από τη θέση τους στο ελληνικό Α.Ε.Ι. Ο χρόνος απασχόλησής τους στο ίδρυμα του εξωτερικού δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες κατ' έτος, διάστημα κατά το οποίο δεν λαμβάνουν αμοιβή από το ίδρυμα του εσωτερικού.

Άρθρο 21

Επιστημονικές και λοιπές άδειες

1. Οι μόνιμοι καθηγητές του ιδρύματος έχουν δικαίωμα επιστημονικής άδειας με αποδοχές ενός έτους για κάθε έξι έτη υπηρεσίας ή έξι μηνών για κάθε τρία έτη υπηρεσίας. Η επιστημονική άδεια χορηγείται με πράξη του πρύτανη, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, στην οποία αναφέρεται ο τρόπος κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών των προγραμμάτων σπουδών στα οποία συμμετέχει ο διδάσκων και αιτών την επιστημονική άδεια.
2. Το δικαίωμα για λήψη της επιστημονικής άδειας μπορεί να ασκηθεί μόνον εντός τριών ετών από τη συμπλήρωση εξαετούς υπηρεσίας στο ίδρυμα. Δεν αποσβένεται το δικαίωμα επιστημονικής άδειας αλλά αθροίζεται στο επόμενο, αν η άδεια δεν χορηγηθεί εντός του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για λόγους που δεν αφορούν το πρόσωπο του αιτούντος.
3. Οι καθηγητές που κατά τη διάρκεια της επιστημονικής τους άδειας στην αλλοδαπή συνεργάζονται με αμοιβή με ανώτατα εκπαιδευτικά ή άλλα ιδρύματα του εξωτερικού, λαμβάνουν το 80% των αποδοχών τους. Αν ο χρόνος της επιστημονικής άδειας διανύεται στην Ελλάδα, ο καθηγητής λαμβάνει το 40% των αποδοχών του.
4. Κάθε καθηγητής υπηρετεί στο ίδρυμα για τρία χρόνια μετά τη λήξη της επιστημονικής του άδειας, άλλως του καταλογίζονται οι αποδοχές που έλαβε κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής, με εξαίρεση την περίπτωση αποχώρησης λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας.
5. Επιτρέπεται, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές σε καθηγητές του ιδρύματος, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της σχολής. Κατά το διάστημα της άδειας άνευ αποδοχών οι συνταξιοδοτικές, ασφαλιστικές και λοιπές εισφορές για τον καθηγητή καταβάλλονται από τον ίδιο.
6. Ο συνολικός χρόνος χορήγησης σε κάθε καθηγητή, μόνιμο ή μη, αδειών άνευ αποδοχών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία χρόνια.

7. Στους καθηγητές δύναται να χορηγηθεί, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, άδεια για την κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1. Πέραν της εκπαιδευτικής άδειας, οι καθηγητές έχουν δικαίωμα άδειας για την προετοιμασία της κατάθεσης φακέλου για την κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η επιστημονική άδεια χορηγείται με πράξη του πρύτανη, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας στην οποία αναφέρεται ο τρόπος κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών των προγραμμάτων σπουδών στα οποία συμμετέχει ο διδάσκων και αιτών την άδεια.

Άρθρο 22

Ασυμβίβαστα – αναστολή καθηκόντων

1. Στους καθηγητές απαγορεύεται:

- α) να απασχολούνται ως σύμβουλοι ή με διοικητικά ή διδακτικά ή ερευνητικά καθήκοντα ή να συμμετέχουν με οποιαδήποτε σχέση και χρονική διάρκεια, σε φορέα μη υπαγόμενο στον δημόσιο τομέα παροχής εκπαιδευτικών ή ερευνητικών υπηρεσιών,
- β) να ιδρύουν ή να συμμετέχουν, με οποιαδήποτε σχέση ή ιδιότητα, σε επιχειρήσεις ή εταιρείες ή κοινοπραξίες ή κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, στα οποία ανατίθεται η εκπόνηση μελετών ή προγραμμάτων ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η προμήθεια υλικού ή η παροχή υπηρεσιών από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή από τα εποπτευόμενα από το ίδιο ή άλλο Α.Ε.Ι. ν.π.ι.δ.,
- γ) να κατέχουν αμειβόμενη θέση ως μέλη σε περισσότερες από δύο επιτροπές ή Διοικητικά Συμβούλια ή άλλα συλλογικά όργανα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται η Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμού Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και οι επιτροπές πρόσληψης ειδικού επιστημονικού προσωπικού του δημόσιου τομέα.
- δ) να κατέχουν άλλη, πλην του διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. ή της θέσης δικαστικού λειτουργού, μόνιμη οργανική θέση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα,
- ε) να λαμβάνουν σύνταξη γήρατος.

2. Σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους ως καθηγητές τελούν:

- α) υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί που δεν είναι βουλευτές,
- β) περιφερειάρχες και δήμαρχοι ,
- γ) γενικοί και ειδικοί γραμματείς υπουργείων, και
- δ) γενικοί γραμματείς αποκεντρωμένων διοικήσεων,

Ο χρόνος κατά τον οποίο καθηγητής μπορεί να διατελέσει σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων του, καθορίζεται με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, δεν μπορεί, όμως, σε κάθε περίπτωση να υπερβαίνει τα οκτώ συνολικά έτη.

3. Κατά τη διάρκεια του χρόνου αναστολής τους, οι καθηγητές δεν λαμβάνουν αποδοχές από το ίδρυμα, υποχρεούνται σε καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών τους καθώς και σε κάθε άλλη προβλεπόμενη επιβάρυνση από την ιδιότητά τους ως καθηγητών.

Το καθεστώς βουλευτών και ευρωβουλευτών, που είναι καθηγητές των Α.Ε.Ι., καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Συντάγματος. Οι ανωτέρω δεν αμείβονται από την θέση τους στο Α.Ε.Ι..

4. Για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του ιδρύματος κατά τη διάρκεια των αδειών που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, καθώς και κατά τη διάρκεια της αναστολής καθηκόντων, είναι δυνατή η χρήση των μη καταβαλλομένων αποδοχών για πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών από Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Άρθρο 23

Αποδοχές καθηγητών

1. Οι αποδοχές των καθηγητών είναι ανάλογες της θέσης που κατέχουν, του λειτουργήματος που επιτελούν καθώς και των προσόντων αυτών, του τρόπου απασχόλησής τους στο ίδρυμα και της προσφοράς τους στο ίδρυμα , όπως αυτές καθορίζονται με το π.δ. της επόμενης παραγράφου.

2. Με π.δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του

πρύτανη, των κοσμητόρων και των καθηγητών κάθε βαθμίδας των Ιδρυμάτων.

Άρθρο 24

Επιβραβεύσεις και διευκολύνσεις

1. Ο οργανισμός του ιδρύματος δύναται να προβλέπει την καταβολή πρόσθετων παροχών, από ίδιους πόρους του ιδρύματος, σε μόνιμους καθηγητές που διακρίνονται για τις ερευνητικές ή εκπαιδευτικές τους επιδόσεις. Οι παροχές αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν χορήγηση υποτροφιών για διδακτορικούς φοιτητές που εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή υπό την εποπτεία του καθηγητή, έξοδα συμμετοχής σε συνέδρια, προμήθειες εργαστηρίου κ.α.

2. Ανάλογες πρόσθετες παροχές δύναται να προβλέπονται στον Οργανισμό του ιδρύματος για νεοδιοριζόμενους καθηγητές ή για την προσέλκυση καθηγητών από Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

3. Οι ως άνω παροχές καθορίζονται με απόφαση του πρύτανη ύστερα από πρόταση των κοσμητόρων και την έγκριση του Συμβουλίου του ιδρύματος. Τα κριτήρια, οι διαδικασίες και οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τις παροχές αυτές ορίζονται στον οργανισμό και τον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος.

Άρθρο 25

Εκλογή - εξέλιξη

1. Η εκλογή και η εξέλιξη των καθηγητών γίνεται με βάση τα προσόντα των υποψηφίων, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 17 και στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι., ανάλογα με τη βαθμίδα στην οποία γίνεται η εκλογή ή η εξέλιξη και το γνωστικό αντικείμενο της θέσης.

2. Η εκλογή καθηγητή γίνεται με ανοικτή διαδικασία ύστερα από προκήρυξη νέας θέσης ή θέσης που για οποιονδήποτε λόγο έμεινε κενή. Η εξέλιξη από αναπληρωτή καθηγητή σε καθηγητή γίνεται με κλειστή διαδικασία ύστερα από

παραμονή του στην προηγούμενη βαθμίδα τουλάχιστον τεσσάρων ετών, κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και τον Οργανισμό.

3. Η συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου της προς πλήρωση θέσης με το γνωστικό αντικείμενο του διδακτορικού ή του επιστημονικού ή ερευνητικού έργου του υποψηφίου κρίνεται από την επιτροπή επιλογής.

4. Προκειμένου να εκλεγεί καθηγητής οποιασδήποτε βαθμίδας πρέπει απαραίτητως να έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον έναν από τους τρεις κύκλους σπουδών εκτός του ιδρύματος στο οποίο επιθυμεί να εκλεγεί, εκτός αν έχει υπηρετήσει για μία τουλάχιστον πενταετία σε άλλο Α.Ε.Ι. ή ερευνητικό κέντρο της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η εκλογή σε θέση καθηγητή στο ίδρυμα όπου έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα πριν την πάροδο πέντε τουλάχιστον ετών.

Άρθρο 26

Επιτροπές επιλογής καθηγητών

1. Η επιλογή και η εξέλιξη των καθηγητών όλων των βαθμίδων γίνεται από ειδικές επιτροπές, οι οποίες απαρτίζονται από επτά καθηγητές, ή και αναπληρωτές καθηγητές σε περίπτωση κρίσης για τις βαθμίδες του επίκουρου ή αναπληρωτή καθηγητή, με έργο ίδιο ή συναφές με εκείνο της υπό πλήρωση θέσης ή του υπό εξέλιξη καθηγητή αντίστοιχα.

2. Τουλάχιστον τρία από τα μέλη της επιτροπής επιλογής ή εξέλιξης καθηγητών είναι είτε καθηγητές άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και ομοταγούς Α.Ε.Ι. του εξωτερικού είτε αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητές ερευνητικού ιδρύματος της αλλοδαπής. Τα τυχόν υπόλοιπα μέλη είναι καθηγητές, ή αναπληρωτές καθηγητές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, της οικείας σχολής ή του ιδρύματος ή άλλου Α.Ε.Ι της ημεδαπής ή αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητές ερευνητικού ιδρύματος της ημεδαπής.

Η σύνθεση των επιτροπών καθορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος και δύναται να διαφοροποιείται μόνον μεταξύ των σχολών του.

Τα εξωτερικά και τα εσωτερικά μέλη της επιτροπής αναπληρώνονται από ίσο αριθμό εξωτερικών και εσωτερικών μελών, αντίστοιχα.

3α) Τα μέλη της επιτροπής επιλέγονται από μητρώα εσωτερικών και εξωτερικών μελών του ιδρύματος, τα οποία συντάσσονται κάθε τρία χρόνια, από την κοσμητεία, ύστερα από εισήγηση των συνελεύσεων των προγραμμάτων σπουδών της σχολής. Τα μητρώα εγκρίνονται από τη Σύγκλητο και δημοσιεύονται σε διακριτή θέση στον ιστότοπο του ιδρύματος. Ο αριθμός των καθηγητών των μητρώων, τα γνωστικά αντικείμενα και ειδικότεροι όροι κατάρτισής τους ορίζονται στους Οργανισμούς των ιδρυμάτων.

β) Ο κοσμήτορας, ύστερα από διαβούλευση με μέλη της σχολής, ορίζει και δημοσιοποιεί τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της επιτροπής.

4. Οι υποψήφιοι για την προς πλήρωση θέση καλούνται να παρουσιάσουν ενώπιον των καθηγητών της σχολής, με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος. Για την υποβοήθηση της αξιολόγησης των υποψηφίων, η επιτροπή επιλογής υποχρεούται να ζητήσει γραπτή αξιολόγηση για κάθε υποψήφιο από τέσσερις διαπρεπείς καθηγητές του εξωτερικού που ανήκουν στο μητρώο των εξωτερικών εκλεκτόρων ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου δεν είναι τούτο εφικτό, από το μητρώο των εσωτερικών εκλεκτόρων. Δύο εκ των ως άνω καθηγητών υποδεικνύονται από τον υποψήφιο,

5. Η επιτροπή επιλογής συνεδριάζει για την επιλογή ή εξέλιξη του καθηγητή κατόπιν προσκλήσεως του κοσμήτορα και επιλέγει πρόεδρο μεταξύ των εσωτερικών της μελών. Η επιτροπή έχει απαρτία αν είναι παρόντα περισσότερα από τα μισά μέλη. Τα μέλη μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία και μέσω τηλεδιάσκεψης.

6. Τα μέλη της επιτροπής επιλογής διαβουλεύονται και ψηφίζουν και με ειδικά αιτιολογημένο πρακτικό, κατατάσσουν αξιολογικά τους δύο επικρατέστερους υποψηφίους, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση πρέπει να διαθέτουν τα ουσιαστικά ακαδημαϊκά προσόντα για την κατάληψη της θέσης. Στο πρακτικό πρέπει να αξιολογείται και η διδακτική ικανότητα των υποψηφίων. Ο τρόπος

αξιολόγησης της διδακτικής ικανότητας των υποψηφίων καθορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό κάθε ιδρύματος..

7. Αν η εξέλιξη γίνεται με κλειστή διαδικασία, τα μέλη της επιτροπής διαβουλεύονται, αξιολογούν, ψηφίζουν με ειδική αιτιολογία και συντάσσουν σχετικό πρακτικό. Εξελίσσεται ο καθηγητής που συγκεντρώνει τις θετικές ψήφους της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής.

8. Ο κοσμήτορας διαβιβάζει πρακτικό της επιλογής ή εξέλιξης στον πρύτανη για τον έλεγχο νομιμότητας και το διορισμό του υποψηφίου που έχει κατατάχτηκε πρώτος σύμφωνα με την παράγραφο 6 ή που κρίθηκε θετικά για εξέλιξη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7.

9. Η διαδικασία εκλογής ή εξέλιξης ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία που ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος. Ο κοσμήτορας υπέχει πειθαρχική ευθύνη για παράβαση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 27

Διορισμός

1. Ο διορισμός των καθηγητών γίνεται με πράξη του πρύτανη, η οποία εκδίδεται εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση της σχετικής απόφασης και ύστερα από έλεγχο της νομιμότητας της επιλογής ή της εξέλιξης.

2. α) Με τον ανωτέρω έλεγχο ελέγχονται και πλημμέλειες της αιτιολογίας ως προς την αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων. Μετά τον έλεγχο αυτόν και εφ' όσον η επιλογή δεν αναπεμφθεί στη σχολή για επανάληψη της διαδικασίας η πράξη διορισμού δημοσιεύεται με επιμέλεια του πρύτανη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η διαδικασία και ο χρόνος ασκήσεως των ανωτέρω αρμοδιοτήτων καθορίζονται από τον Οργανισμό του Ιδρύματος.

β) Ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ελέγχει τη νομιμότητα οποιασδήποτε εκλογής ή εξέλιξης είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας. Ο έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό ολοκληρώνεται εντός έξι μηνών από την παραλαβή του φακέλου.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 28 Διοικητικό προσωπικό

A. Γραμματέας:

1. Του διοικητικού προσωπικού προΐσταται ο γραμματέας του ιδρύματος, ο οποίος είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, πτυχιούχος Α.Ε.Ι., οικονομικών ή νομικών ή διοικητικών επιστημών, με πολύ καλή γνώση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας και αυξημένη διοικητική εμπειρία. Επιπλέον ακαδημαϊκά προσόντα και άριστη γνώση ξένων γλωσσών λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή του υποψηφίου στη θέση του γραμματέα του ιδρύματος.

2. Ο γραμματέας επιλέγεται για τετραετή θητεία, δυνάμενη να ανανεωθεί για μία ακόμα τετραετία, από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από σχετική εισήγηση του πρύτανη. Η προκήρυξη της θέσεως του γραμματέα γίνεται από τον πρύτανη και ο διορισμός του με πράξη του πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Θέματα σχετικά με τα ειδικότερα προσόντα, τον τρόπο και τη διαδικασία επιλογής του γραμματέα του ιδρύματος, καθώς και τις αρμοδιότητές του, καθορίζονται με τον Οργανισμό του ιδρύματος.

4. Οι αποδοχές του γραμματέα του ιδρύματος καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

B. Διοικητικό προσωπικό του ιδρύματος:

1. Τα μέλη του προσωπικού αυτού ασκούν τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη όλων των υπηρεσιών του ιδρύματος, όπως αυτές καθορίζονται στον Οργανισμό.

2. Το διοικητικό προσωπικό επιλέγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994.
3. Ο διορισμός του διοικητικού προσωπικού γίνεται με πράξη του πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 29

Ειδικές κατηγορίες διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού του ιδρύματος

A. Ειδικό Εκπαιδευτικό και Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Ε.Ε.Π.):

1. Τα μέλη της κατηγορίας αυτού του προσωπικού επιτελούν ειδικό ή και εργαστηριακό – εφαρμοσμένο διδακτικό έργο στα Α.Ε.Ι. Σε μέλη Ε.Ε.Ε.Π., κατόχους διδακτορικού διπλώματος, μπορεί να ανατίθεται αυτοδύναμο διδακτικό έργο.
2. Οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στο ίδρυμα και κατανέμονται από τον πρύτανη στις σχολές ύστερα από εισήγηση του ή των κοσμητόρων.
3. Τυπικά προσόντα για τον διορισμό σε θέσεις αυτής της κατηγορίας προσωπικού Α.Ε.Ι. είναι πτυχίο Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι., σχετικού με το προς διδασκαλία αντικείμενο και συναφής μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών.

B. Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Τ.Π.):

1. Τα μέλη του προσωπικού αυτού παρέχουν έργο υποδομής στην εν γένει λειτουργία των Α.Ε.Ι., προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές εργαστηριακές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου τους.

2. Οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στο ίδρυμα και κατανέμονται από τον πρύτανη στις σχολές μετά από εισήγηση του ή των κοσμητόρων.

3. Τυπικά προσόντα για τον διορισμό σε θέσεις Ε.Τ.Π., ανάλογα με τη θέση που προκηρύσσεται, είναι πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (κλάδου ΠΕ ή ΤΕ), απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (κλάδου ΔΕ) και απολυτήριο υποχρεωτικής εκπαίδευσης (κλάδου Υ.Ε.). Τα ειδικότερα προσόντα καθορίζονται με την προκήρυξη της θέσης.

. Ο διορισμός σε θέσεις των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) γίνεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, με προκήρυξη των θέσεων και επιλογή των υποψηφίων από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από δύο καθηγητές και ένα μέλος Ε.Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π., κατά περίπτωση, της ειδικότητας που απαιτείται για την προκηρυχθείσα θέση. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για προκήρυξη των θέσεων αυτών, καθώς και τα ειδικότερα όργανα και η διαδικασία επιλογής του ανωτέρω προσωπικού ρυθμίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος.

5. Ο διορισμός σε θέσεις προσωπικού των ανωτέρω κατηγοριών γίνεται με πράξη του πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Με π.δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων καθορίζονται η βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση και εξέλιξη των μελών Ε.Ε.Ε.Π. και Ε.Τ.Π. Με όμοιο διάταγμα καθορίζονται τα σχετικά με τη μονιμοποίηση και τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 30

Διάρθρωση των σπουδών

1. Οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρεις κύκλους, τον πρώτο, τον δεύτερο και τον τρίτο κύκλο.

2. α) Ο πρώτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση ενός προγράμματος σπουδών, περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε 180 ακαδημαϊκές μονάδες υπό την έννοια του άρθρου 14 του ν. 3374/2005 (Α'189) και της Φ5/89656/Β3/13.08.2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β' 1466/13.08.2007) όπως εκάστοτε ισχύουν, και ολοκληρώνεται με τη λήψη του πτυχίου. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση των ιδρυμάτων και γνώμη της ΑΔΙΠ, ορίζεται το σύνολο των ακαδημαϊκών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη ενός πτυχίου ανά Σχολή ή/και γνωστικό πεδίο, λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες εξελίξεις, ανά επιστημονικό πεδίο, στον ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης.

β) Ένα ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 60 ακαδημαϊκές μονάδες.

γ) Ένα ίδρυμα μπορεί να οργανώνει προγράμματα σύντομου κύκλου σπουδών, ο οποίος περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν κατά μέγιστο σε 120 ακαδημαϊκές μονάδες, και ολοκληρώνεται με την απονομή διπλώματος σύντομου κύκλου, κατά τα οριζόμενα στον Οργανισμό του.

3. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, περιλαμβάνει ανά πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε 60 και κατά μέγιστο σε 120 ακαδημαϊκές μονάδες, και ολοκληρώνεται με τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

4. Ο τρίτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος διδακτορικών σπουδών, δύναται να περιλαμβάνει ανά πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε 60 και κατά μέγιστο σε 120 ακαδημαϊκές μονάδες και στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ολοκληρώνεται με τη λήψη διδακτορικού διπλώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

5. Κάθε ίδρυμα ρυθμίζει ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των κύκλων σπουδών στον Οργανισμό.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 31

Διδακτικό έργο

1. Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα. Ως διδακτικό έργο θεωρείται: α) η αυτοτελής διδασκαλία ενός μαθήματος, β) η αυτοτελής διδασκαλία μαθημάτων εμβάθυνσης σε μικρές ομάδες φοιτητών, γ) οι εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις και την εν γένει πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, δ) η επίβλεψη εργασιών ή διπλωματικών εργασιών και ε) η οργάνωση σεμιναρίων ή άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων των φοιτητών.

Άρθρο 32

Πρόγραμμα σπουδών

1. Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, και αντιστοιχεί στον ελάχιστο

δυνατό αριθμό ακαδημαϊκών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

2. Το κατά την παράγραφο 1 περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, η οποία αποτελείται από καθηγητές του οικείου γνωστικού πεδίου και συγκροτείται με απόφαση της κοσμητείας. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τον πρύτανη, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της κοσμητείας. Με τον εσωτερικό κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση της επιτροπής, η διαδικασία έγκρισης και αναθεώρησης του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών.

3. Ύστερα από την έγκριση κατά τις προηγούμενες παραγράφους, το πρόγραμμα σπουδών υπόκειται στη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 69.

4. Στα προγράμματα σπουδών μιας σχολής μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο άλλων σχολών του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.

5. Τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου περιλαμβάνουν μαθήματα για την εκμάθηση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας.

6. Μετά την πιστοποίηση ενός προγράμματος σπουδών, ο κοσμήτορας/διευθυντής αναθέτει την υλοποίησή του στη συνέλευση του προγράμματος σπουδών.

Άρθρο 33

Χρονική διάρθρωση σπουδών - εξετάσεις

1. Κάθε ακαδημαϊκό έτος ξεκινά την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει 31^η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα.

2. Ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία/διεύθυνση, και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη σχολή.

Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται [περισσότερο από 20 ώρες την εβδομάδα] δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία/διεύθυνση της σχολής. Ο Οργανισμός ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τον απολύτως αναγκαίο αριθμό εβδομάδων για εξετάσεις.

4. Η παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο το πολύ εβδομάδες και επιτρέπεται με απόφαση του πρύτανη. ύστερα από πρόταση της κοσμητείας/διεύθυνσης της σχολής.

5. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας ενός ιδρύματος επιτρέπεται με απόφαση του πρύτανη και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. .

6. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα τέσσερα πέμπτα (4/5) του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα Σπουδών για τις εργάσιμες ημέρες του αντίστοιχου εξάμηνου, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν εξέτασή του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για τη λήψη του πτυχίου.

7. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Φεβρουαρίου και του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο των χειμερινών και των εαρινών εξαμήνων, αντίστοιχα.

8. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή / και προφορικές εξετάσεις ή / και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.

9. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από επιτροπή από τρεις καθηγητές που έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, της σχολής που ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

10. α) Μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για τη λήψη του πτυχίου εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξανόμενων κατά τέσσερα εξάμηνα, οι φοιτητές, προκειμένου να εγγραφούν στα εξάμηνα, πρέπει να πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό.

β) Οι φοιτητές μερικής φοίτησης υπέχουν την υποχρέωση της περίπτωσης α) μετά το πέρας περιόδου που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για τη λήψη του πτυχίου εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξανόμενων κατά εκατό (100) τοις εκατό.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται το ύψος της οικονομικής συμμετοχής των αλλοδαπών φοιτητών που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη φοίτησή τους σε όλα τα εξάμηνα σπουδών .

11. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν εξεταστεί επιτυχώς στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα σπουδών μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

12. Για τη λήψη του πτυχίου πρώτου κύκλου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας ή η αποδεδειγμένη

γνώση της. Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των γλωσσών ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

13. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου καθορίζεται από τις διατάξεις της Φ5/89656/Β3/13.08.2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄ 1466/13.08.2007).

Άρθρο 34

Κανονιστικές πράξεις για τις προπτυχιακές σπουδές

1. Τα ιδρύματα εκδίδουν κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται και τροποποιείται από τον πρύτανη ύστερα από εισήγηση των κοσμητειών, εγκρίνεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών αποτελεί μέρος του εσωτερικού κανονισμού του ιδρύματος, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του ιδρύματος .

2. Ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις για τη λήψη πτυχίου, τον ανώτατο αριθμό ακαδημαϊκών μονάδων μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο, τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα, τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα, τις κατευθύνσεις, την έκταση και το περιεχόμενο των προπτυχιακών μαθημάτων, τη σειρά των μαθημάτων στα οποία μπορούν να εγγραφούν οι φοιτητές, τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές και τα συλλογικά όργανα αξιολόγησης, την προθεσμία εντός της οποίας χορηγείται το πτυχίο και τα αρμόδια προς τούτο όργανα, το τελετουργικό αποφοίτησης, τον τύπο των πτυχίων / διπλωμάτων και την κατομολόγηση των αποφοίτων, τη διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, τους όρους υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές καθώς και τη

διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού, ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.

Άρθρο 35

Σύμβουλοι σπουδών

Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζεται η δυνατότητα ανάθεσης, εκ περιτροπής, καθηκόντων συμβούλου σπουδών σε καθηγητές και καθορίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες.

Άρθρο 36

Φοιτητικά θέματα

1. α) Τα ιδρύματα λαμβάνουν ειδικά μέτρα για τη διευκόλυνση των σπουδών των εργαζόμενων φοιτητών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται η υποχρεωτική χορήγηση αδειών στους εργαζόμενους φοιτητές κατά την περίοδο των εξετάσεων.

β) Οι φοιτητές πραγματοποιούν πρακτική άσκηση, στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον αυτή περιλαμβάνεται στο οικείο πρόγραμμα σπουδών. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρακτικής άσκησης ρυθμίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. α) Φοιτητές διακινούμενοι μεταξύ ελληνικών και ομοταγών αλλοδαπών Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές στα Α.Ε.Ι. υποδοχής. Οι ελευθέρως διακινούμενοι φοιτητές εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές, όταν γίνονται δεκτοί από το Α.Ε.Ι. υποδοχής.

β) Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του ιδρύματος υποδοχής για όσο χρόνο διαρκεί η

φοίτησή τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 40.

γ) Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα κατάταξης ή απόκτησης ακαδημαϊκού τίτλου στο Α.Ε.Ι. υποδοχής, εκτός αν το πρόγραμμα συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου διακινούνται οι φιλοξενούμενοι φοιτητές, προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης κοινού τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα Α.Ε.Ι..

δ) Προκειμένου περί φοιτητών εγγεγραμμένων στα ελληνικά Α.Ε.Ι., οι ακαδημαϊκές μονάδες, ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο Α.Ε.Ι. προέλευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.

ε) Με τους Οργανισμούς των Α.Ε.Ι. είναι δυνατόν να προβλέπεται η δυνατότητα προσωρινής μετακίνησης ενός φοιτητή από ένα Α.Ε.Ι. προς άλλο, για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος, η διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκών μονάδων και οι λοιπές λεπτομέρειες.

στ) Με τους Οργανισμούς των Α.Ε.Ι. είναι δυνατόν να ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης ακαδημαϊκών μονάδων από το Α.Ε.Ι. της υποδοχής καθώς και η συνέχιση όσων φοιτητικών παροχών μπορούν να μεταφερθούν στο Α.Ε.Ι. του εξωτερικού.

Άρθρο 37

Συγγράμματα

1. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται ένα έντυπο βιβλίο ελεύθερου εμπορίου, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις ή τα ηλεκτρονικά βιβλία ελεύθερης πρόσβασης, κατόπιν έγκρισής τους από τις συνελεύσεις των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με το νόμο και εφόσον ανταποκρίνονται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος και καλύπτουν κατά το δυνατόν ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως καθορίζεται στον Οδηγό Σπουδών σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών της οικείας Σχολής.

2. Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 παύει η διανομή των διδακτικών συγγραμμάτων στους φοιτητές με δαπάνες του Δημοσίου και θεσπίζεται η υποχρέωση ανάρτησης στο διαδίκτυο της αναλυτικής ύλης των παραδόσεων/σημειώσεων των μαθημάτων που διδάσκουν οι καθηγητές όλων των βαθμίδων.

3. Έως το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 και στο πλαίσιο του συστήματος της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων, οι συνελεύσεις των προγραμμάτων σπουδών συντάσσουν κατ' έτος κατάλογο συγγραμμάτων ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα που ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο κάθε μαθήματος. Ο κατάλογος συγγραμμάτων καταχωρίζεται κάθε φορά ως σύνολο, αμέσως μετά τη σύνταξη του, στο διαδικτυακό τόπο της σχολής κάθε Α.Ε.Ι.

4. Ο ως άνω κατάλογος περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα (ΚΠΣ) ΕΥΔΟΞΟΣ, και συντάσσεται μετά από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της δωρεάν προμήθειας από τους φοιτητές αριθμού συγγραμμάτων ίσου με τον αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου από τον κατάλογο διδακτικών συγγραμμάτων της παραγράφου 3.

6. Η κοστολόγηση των συγγραμμάτων γίνεται από επιτροπή και η διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου από ειδικό όργανο, σύμφωνα με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέχρι την έκδοση της

ανωτέρω υπουργικής απόφασης ισχύουν οι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις

7. Κάθε διδάσκων οφείλει να διανέμει, σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων με δαπάνες του ιδρύματος στο οποίο ανήκει, αναλυτικό διάγραμμα μελέτης το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος, σχετική βιβλιογραφία, άλλη τεκμηρίωση και συναφή πληροφόρηση.

8. Από τη δημοσίευση του παρόντος δεν χορηγούνται δωρεάν διδακτικά συγγράμματα σε φοιτητές:

α) που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου, και

β) για μαθήματα που παρακολουθούν για δεύτερη φορά και για τα οποία τους έχει ήδη χορηγηθεί δωρεάν σύγγραμμα.

9. Παράλληλα, ενισχύονται οι βιβλιοθήκες των ιδρυμάτων με τον απαραίτητο αριθμό έντυπων ή ηλεκτρονικών συγγραμμάτων ώστε να καλύπτονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες των ιδρυμάτων. Για κάθε διανεμόμενο σύγγραμμα παραχωρείται από το κράτος στη βιβλιοθήκη του οικείου ιδρύματος αριθμός συγγραμμάτων ανάλογα με τις ανάγκες της βιβλιοθήκης. Με απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια με βάση τα οποία υπολογίζεται ο αριθμός, η διαδικασία παραχώρησης των ανωτέρω διδακτικών συγγραμμάτων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 38

Προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών

1. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) εντάσσονται στον στρατηγικό σχεδιασμό του ιδρύματος, αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, διέπονται από επιστημονική συνοχή, αναφέρονται σε συγγενείς ειδικότητες και πληρούν προϋποθέσεις, που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών.
2. Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, και αντιστοιχεί στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου.
3. Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, που συγκροτείται από την κοσμητεία και εγκρίνεται από την κοσμητείατης σχολής μεταπτυχιακών σπουδών, και τον πρύτανη. Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών μπορεί να αναθεωρείται κατ' έτος με διαδικασία που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος.
4. Αφού εγκριθεί από τον πρύτανη, και πριν εφαρμοστεί, το πρόγραμμα σπουδών υπόκειται στη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα68 και εφεξής.
5. Στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων ακαδημαϊκών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από σχολές μεταπτυχιακών σπουδών άλλων ιδρυμάτων, όπως ορίζεται στους οργανισμούς των ιδρυμάτων αυτών. Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται πρόγραμμα συνεργασίας.

6. Με απόφαση του πρύτανη ύστερα από πρόταση της κοσμητείας, μέρος ή το σύνολο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών μπορεί να παρέχεται σε ξένη γλώσσα.

7. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αφορούν τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Για την εφαρμογή αυτή, όπου στις οικείες διατάξεις γίνεται αναφορά σε σχολή, νοείται η οικεία σχολή μεταπτυχιακών σπουδών.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 39

Διδακτορική διατριβή-προγράμματα διδακτορικών σπουδών

1. Η ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης του τρίτου κύκλου σπουδών ανήκει στην αρμοδιότητα των ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα.

2. Με απόφαση της κοσμητείας της οικείας σχολής μεταπτυχιακών σπουδών, ύστερα από πρόταση της ή των κοσμητειών των οικείων σχολών προπτυχιακών σπουδών, οργανώνεται πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

3. Το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, που συγκροτείται από την κοσμητεία ή τις κοσμητείες των σχολών προπτυχιακών σπουδών, από μόνιμους καθηγητές των σχολών αυτών, και εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών και τον πρύτανη. Το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών μπορεί να αναθεωρείται κατ' έτος με διαδικασία που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος.

4. Αφού εγκριθεί από τον πρύτανη και πριν εφαρμοστεί, το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών υπόκειται στη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 68 επ.

5. Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων που ενδιαφέρονται για την παρακολούθηση προγράμματος διδακτορικών σπουδών ορίζονται με τον Οργανισμό.

6. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από την κοσμητεία της σχολής τριμελής συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγησή του. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να βρίσκονται στο ίδιο ή συναφές ερευνητικό και επιστημονικό πεδίο με αυτό, για το οποίο ενδιαφέρεται ο υποψήφιος διδάκτορας. Η τριμελής επιτροπή εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών.

7. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής γίνεται από δύο εξεταστές, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση της κοσμητείας ή των κοσμητειών των προπτυχιακών σχολών, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς επιτροπής και έγκριση της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών. Ο ένας εξεταστής είναι καθηγητής του ιδρύματος του ίδιου ή απολύτως συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το αντικείμενο της διατριβής. Ο δεύτερος εξεταστής, επίσης του ίδιου ή απολύτως συναφούς γνωστικού αντικείμενου, είναι μέλος Α.Ε.Ι. του εξωτερικού ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από ειδική αιτιολόγηση, του εσωτερικού, από τα μητρώα του άρθρου 26. Οι εξεταστές δεν μπορεί να είναι μέλη της τριμελούς επιτροπής. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η θετική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής και από τους δύο εξεταστές. Άλλα θέματα σχετιζόμενα με τη κρίση διατριβής, όπως η δημόσια παρουσία ή τυχόν προαπαιτούμενες δημοσιεύσεις, ρυθμίζονται από τον Οργανισμό του Ιδρύματος.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 40

Προγράμματα σπουδών συνεργασίας

1. Τα ιδρύματα δύνανται να οργανώνουν και να θέτουν σε λειτουργία προγράμματα σπουδών από κοινού ή σε συνεργασία διαφορετικών σχολών του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., της ημεδαπής, και οδηγούν στη λήψη τίτλου σπουδών του προγράμματος αυτού.
2. Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ως άνω προγραμμάτων σπουδών, τα όργανα διοίκησης αυτών και οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.
3. Με απόφαση των κοσμητόρων των συνεργαζομένων σχολών ή των πρυτάνεων των συνεργαζομένων ιδρυμάτων ή του ιδρύματος της ημεδαπής καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του προγράμματος σπουδών.
4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, καθώς και ο οργανισμός και ο εσωτερικός κανονισμός του ιδρύματος.

Άρθρο 41

Διεθνή προγράμματα σπουδών

1. Τα ιδρύματα δύνανται να οργανώνουν και να θέτουν σε λειτουργία διεθνή προγράμματα σπουδών, που οδηγούν στη λήψη αντίστοιχων τίτλων.
2. Για τα προγράμματα αυτά καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και της αλλοδαπής, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού

προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και συγγραφής των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών ή διδακτορικών διατριβών, και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας κάθε συνεργαζόμενου ιδρύματος.

3. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις λειτουργίας των ως άνω προγραμμάτων σπουδών, τα όργανα διοίκησης αυτών και οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.

Άρθρο 42

Συνεργασία πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων

1. Τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα δύνανται να συνεργάζονται με τα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα που υπάγονται στο δημόσιο τομέα της χώρας ή αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού με σκοπό την οργάνωση και προσφορά προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.
2. Για τη συνεργασία αυτή καταρτίζεται, ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας της μεταπτυχιακής σχολής και έγκριση του Πρύτανη ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση τίτλου σπουδών από το πανεπιστήμιο με αναγραφή του συνεργαζόμενου ερευνητικού ιδρύματος, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και συγγραφής εργασιών, η συμμετοχή των μελών των συνεργαζόμενων φορέων στις μεταπτυχιακές εργασίες και τις διδακτορικές διατριβές και

κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο.

3. Στον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις λειτουργίας των ως άνω προγραμμάτων σπουδών, τα όργανα διοίκησής τους και οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.

Άρθρο 43

Προγράμματα σπουδών δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

1. Τα ιδρύματα δύνανται να οργανώνουν και να λειτουργούν προγράμματα δια βίου μάθησης, που οδηγούν στη λήψη αντίστοιχων τίτλων.
2. Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των ως άνω προγραμμάτων σπουδών, τα όργανα διοίκησής τους και οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.
3. Με απόφαση του κοσμήτορα της σχολής δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του προγράμματος δια βίου μάθησης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, καθώς και ο οργανισμός και ο εσωτερικός κανονισμός του ιδρύματος.
4. Τα Α.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 44

Διοργάνωση σπουδών σε ξένη γλώσσα

1. Τα προγράμματα σπουδών είναι δυνατό να διδάσκονται, συνολικά ή εν μέρει και σε ξένη γλώσσα, κατόπιν απόφασης του πρύτανη ύστερα από

πρόταση της κοσμητείας της οικείας σχολής και έγκριση του Συμβουλίου του ιδρύματος.

2. Τα ανωτέρω προγράμματα σπουδών ιδρύονται με τη διαδικασία που ιδρύονται τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων κύκλων.

3. Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος είναι δυνατή η οργάνωση προγραμμάτων διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς φοιτητές ή ξένης γλώσσας για Έλληνες φοιτητές.

Άρθρο 45

Πιστοποίηση προγραμμάτων σπουδών

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ίδρυση και λειτουργία όλων των προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την αναγνώριση των πτυχιών και των τίτλων σπουδών που αυτά απονέμουν, είναι η πιστοποίησή τους σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα κριτήρια της ΑΔΙΠ σύμφωνα με τα άρθρα 68 επ. Για τη χρηματοδότησή τους από το κράτος απαιτείται και η συμπερίληψή τους στις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού του άρθρου 62.

Άρθρο 46

Επώνυμες έδρες

1. Είναι δυνατή, ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας σχολής, πρόταση του πρύτανη και έγκριση του Συμβουλίου του Ιδρύματος, η ίδρυση και λειτουργία σε σχολή επώνυμης έδρας διδασκαλίας και έρευνας σε συγκεκριμένη γνωστική περιοχή .

2. Για την ίδρυσή της απαιτείται η δωρεά στο ίδρυμα από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, κεφαλαίου για την κάλυψη των δαπανών της διδακτικής και γενικότερης επιστημονικής δραστηριότητας της έδρας. Αν ο δωρητής δεν προσδιορίσει τη γνωστική περιοχή, τούτο γίνεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος. Η επιλογή διδάσκοντος για την κατάληψη

της επώνυμης έδρας γίνεται από το Ίδρυμα με τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν.

3. Όλα οι ειδικότερες προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες για την ίδρυση και λειτουργία της επώνυμης έδρας ορίζονται με τον οργανισμό του ιδρύματος.

Άρθρο 47

Εθνικό πλαίσιο προσόντων ανώτατης εκπαίδευσης

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 16 του νόμου 3879/2010 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής: «δ) οι όροι διαμόρφωσης και εφαρμογής του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων της Ανώτατης Εκπαίδευσης και ιδίως τα θέματα που αφορούν την αντιστοίχιση με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων Δια Βίου Μάθησης καθώς και το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.»

Άρθρο 48

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με τον οργανισμό του ιδρύματος ορίζονται, ιδίως, η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών, ο αριθμός και ο τρόπος επιλογής των εισακτέων στα αυτοτελή προγράμματα σπουδών, τα κριτήρια γλωσσομάθειας για την εισαγωγή ή φοίτηση, οι ελάχιστες διδακτικές ώρες των προπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και οι απαραίτητες ακαδημαϊκές μονάδες σύμφωνα με τον ν. 3374/2005 (Α' 189), ο τρόπος αναπλήρωσης των μαθημάτων, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου, η δυνατότητα και οι όροι μερικής φοίτησης, οι όροι και η διαδικασία επανεγγραφής σε ένα μάθημα, οι κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των φοιτητών, οι συνέπειες της ανεπιτυχούς εξέτασης σε ένα μάθημα, τα κριτήρια αξιολόγησης με έμφαση στον περιοδικό έλεγχο της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 49

Φοιτητική ιδιότητα - Σύλλογοι φοιτητών

1. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή του σε Α.Ε.Ι. και λήγει με τη λήψη του πτυχίου ή του μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος ή με τη μη επανεγγραφή του για δύο συνεχόμενα εξάμηνα.

2. α) Οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να εκφράζονται ατομικά ή συλλογικά μέσα από τους φοιτητικούς συλλόγους των σχολών ή επιμέρους οργανώσεις και ομίλους. Εκλογές για τα ως άνω όργανα μπορεί να πραγματοποιούνται και ηλεκτρονικά. Για την ηλεκτρονική διεξαγωγή των ανωτέρω εκλογών, οι φοιτητικοί σύλλογοι συνεπικουρούνται από την κοσμητεία/διεύθυνση της σχολής.

β) Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται εκπροσώπηση των φοιτητών σε συλλογικά όργανα του ιδρύματος, οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται από ενιαίο ψηφοδέλτιο με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των αντίστοιχων ενεργών φοιτητών. Υποψήφιοι είναι φοιτητές, οι οποίοι βρίσκονται εντός της ελάχιστης διάρκειας φοίτησής τους και μετά το πρώτο έτος φοίτησης. Η ψηφοφορία μπορεί να διεξάγεται και ηλεκτρονικά.

Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων και διεξαγωγής των εκλογών καθορίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος και σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις οικείες διατάξεις του παρόντος.

γ) Η μη συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών στα όργανα του ιδρύματος δεν θίγει το κύρος των συνεδριάσεών τους. Οι προσκλήσεις στους φοιτητές για συμμετοχή στα συλλογικά όργανα στα οποία συμμετέχουν μπορούν να γίνονται και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

δ) Οι φοιτητές δικαιούνται να κάνουν χρήση όλων των εγκαταστάσεων και των μέσων με τα οποία είναι εξοπλισμένο το ίδρυμα για την εκπλήρωση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εσωτερικό κανονισμό και τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του ιδρύματος.

Άρθρο 50

Συμβούλια φοιτητικής μέριμνας και σπουδών

1. α) Με τον οργανισμό του ιδρύματος δύναται να συγκροτείται σε κάθε ίδρυμα «Συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας», με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τη διαβίωση των φοιτητών και τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας του ιδρύματος, καθώς και τη σωστή εφαρμογή σχετικών αποφάσεων συλλογικών οργάνων.

β) Το συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας, αποτελείται κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, συντάσσει εκθέσεις, ιδίως κατόπιν μελέτης σχετικών αναφορών και διατυπώνει προτάσεις βελτίωσης και της φοιτητικής μέριμνας, τις οποίες υποβάλλει στον πρύτανη ή και στο Συμβούλιο του ιδρύματος.

γ) Ο οργανισμός του ιδρύματος προβλέπει τον ακριβή αριθμό των μελών του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, τον τρόπο ανάδειξής τους, τις συνεδριάσεις του συμβουλίου (τακτικές και έκτακτες) καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και λεπτομέρειες λειτουργίας του.

2. Με τον οργανισμό του ιδρύματος συνιστώνται επιμέρους συμβούλια σπουδών ανά σχολή, αποτελούμενα κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικά με το ειδικότερο πρόγραμμα σπουδών, τις οποίες υποβάλλει στην κοσμητεία. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 51

Γραφείο υποστήριξης διδασκαλίας

Σε κάθε ίδρυμα προβλέπεται με τον οργανισμό του η σύσταση και λειτουργία γραφείου υποστήριξης διδασκαλίας, ιδιαίτερα για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία. Με τον οργανισμό καθορίζονται οι αρμοδιότητές του και μπορεί να συνιστώνται ιδιαίτερα γραφεία σε κάθε σχολή.

Άρθρο 52

Λοιπές υπηρεσίες υποστήριξης

Σε κάθε ίδρυμα προβλέπεται με τον οργανισμό του η σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή ένταξή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενημέρωση για τη συνολική λειτουργία του ιδρύματος, την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Με τον οργανισμό καθορίζονται οι αρμοδιότητες της υπηρεσίας και μπορεί να συνιστώνται ιδιαίτερες υπηρεσίες σε κάθε σχολή. Η υπηρεσία αυτή δύναται να λειτουργεί και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παροχή πληροφοριών σε υποψήφιους φοιτητές.

Άρθρο 53

Φοιτητική μέριμνα - Υγειονομική περίθαλψη

1 α) Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες, που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής καθορίζονται με π.δ. που εκδίδεται με απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα σχετικά με τη δωρεάν σίτιση των φοιτητών, με βάση την ατομική και οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Κριτήρια κατανομής της πίστωσης για τη σίτιση και του προσδιορισμού των δικαιούχων δωρεάν σίτισης είναι ιδίως ο αριθμός των σιτιζόμενων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, η έδρα του ιδρύματος και οι ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό, η τυχόν λειτουργία

φοιτητικής λέσχης στο ίδρυμα και κυρίως η οικονομική (ατομική και οικογενειακή) κατάσταση του φοιτητή και η εντοπιότητά του.

γ) Στους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, παρέχονται διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις τους σε όλη τη διάρκεια του έτους και τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία. Οι λεπτομέρειες και οι προϋποθέσεις σχετικά με τις παροχές αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών, Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (Φ.Ε.Κ. 206 Α΄) εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Άρθρο 54

Υποτροφίες - Εκπαιδευτικά δάνεια

1. Τα ιδρύματα χορηγούν σε φοιτητές τους βραβεία και υποτροφίες, με κριτήριο την ατομική ή την οικογενειακή τους κατάσταση και την επίδοσή τους στις σπουδές. Οι ειδικότεροι όροι καθορίζονται από τον οργανισμό του ιδρύματος.

2. Σε φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του ιδρύματος.

3. Οι φοιτητές πρώτου κύκλου σπουδών έχουν δικαίωμα να λάβουν άτοκο εκπαιδευτικό δάνειο από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Για τον σκοπό αυτό το ελληνικό δημόσιο δύναται να συνάψει προγραμματικές συμβάσεις με τα πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η αποπληρωμή του δανείου από τους φοιτητές πραγματοποιείται τμηματικά και σε κάθε περίπτωση μετά την έναρξη

απασχόλησής τους ή την απόκτηση ατομικού εισοδήματος. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του δανείου στους φοιτητές, οι οποίες συναρτώνται με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις του φοιτητή, καθώς και με την κοινωνική και οικονομική κατάσταση του ίδιου και τις οικογένειάς του, η διαδικασία και ο τρόπος αποπληρωμής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του ν. 2413/1996 (Α'124) για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 55

Συνήγορος του φοιτητή

1. α) Κάθε ίδρυμα με τον οργανισμό συνιστά αυτοτελές γραφείο με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή», με σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, για την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος.

β) Ο συνήγορος του φοιτητή, που προΐσταται του ομώνυμου αυτοτελούς γραφείου χωρίς αμοιβή, μπορεί να είναι ομότιμος ή καθηγητής του ιδρύματος και ορίζεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, για θητεία ενός ακαδημαϊκού έτους, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον ο ίδιος το επιθυμεί. Με την ίδια διαδικασία το Συμβούλιο δύναται οποτεδήποτε να τον παύσει από τα καθήκοντά του, για ανικανότητα ή πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του.

γ) Ο συνήγορος του φοιτητή διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα για την επίλυσή τους. Μπορεί να ζητά από τις υπηρεσίες του ιδρύματος κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Σε περίπτωση

που διαπιστώσει ότι σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν τηρείται η νομιμότητα, παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης ή διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του ιδρύματος, συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθηγητή ή την αρμόδια διοικητική υπηρεσία και τον αναφέροντα φοιτητή, και διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος. Ο συνήγορος του φοιτητή δύναται με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προφανώς αόριστη, αβάσιμη ή ασήμαντη, ενώ σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχουν υποψίες για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος διαβιβάζει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Οι αποφάσεις του συνηγόρου του φοιτητή καθώς και Έκθεση με τα ετήσια πεπραγμένα του δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του τον ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

δ) Αν ο συνήγορος του φοιτητή είναι εν ενεργεία καθηγητής, για όσον χρόνο διαρκεί η θητεία του μπορεί, ύστερα από αίτησή του, να απαλλαγεί από μέρος ή σύνολο των διδακτικών καθηκόντων του.

ε) Ο οργανισμός του ιδρύματος ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του αυτοτελούς γραφείου συνηγόρου του φοιτητή..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 56 Πόροι των Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. επιχορηγούνται από το κράτος για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Η επιχορήγηση καλύπτει τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις αποδοχές του διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού του ιδρύματος, τα αναγκαία λειτουργικά έξοδα και τους πόρους από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που αφορούν την ανάπτυξη της υλικοτεχνικής υποδομής των ιδρυμάτων.

2. Μεταξύ των πόρων των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνονται και οι δωρεές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μπορεί να θεσπίζονται αποκλίσεις από το α.ν. 2039/1939 (Α΄455) για την απλοποίηση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών που αφορούν την εκμετάλλευση κληροδοτημάτων και δωρεών, προκειμένου να ικανοποιηθούν πληρέστερα οι σκοποί των Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 109 και 16 του Συντάγματος.

3. Τα Α.Ε.Ι. μπορούν επίσης να χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού με βάση συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ του πρύτανη, μετά από έγκριση του Συμβουλίου του ιδρύματος και του φορέα, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους, που συνάδουν με την αποστολή και τη λειτουργία του Α.Ε.Ι., και οι οποίοι μπορεί να προβλεφθούν με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 57 Διαχείριση πόρων Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των πόρων τους που προέρχονται είτε από την κρατική επιχορήγηση είτε από την περιουσία τους. Στο πλαίσιο της κατοχυρωμένης από το άρθρο 16 του Συντάγματος πλήρους αυτοδιοίκησης τους, τα Α.Ε.Ι. κατά την επιδίωξη της αποστολής τους απολαμβάνουν ευρύτατη διακριτική ευχέρεια επιλογής και διαμόρφωσης των κατά την κρίση τους πρόσφορων μέσων για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους. Οι δαπάνες των Α.Ε.Ι. πραγματοποιούνται με αποφάσεις του πρύτανη, του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του ν.π.ι.δ. και των λοιπών αρμοδίων οργάνων κατά τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος.

2. Η θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων από τον αρμόδιο Πάρεδρο ή Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εκκαθάριση των δαπανών των Α.Ε.Ι. περιορίζεται αυστηρά σε έλεγχο νομιμότητας των δαπανών και δεν περιλαμβάνει σε καμία περίπτωση και έλεγχο σκοπιμότητάς τους.

Άρθρο 58

Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.)

1. Μεταξύ των πόρων που διαχειρίζονται τα Α.Ε.Ι. περιλαμβάνονται και εκείνοι που προέρχονται από την αξιοποίηση της περιουσίας τους, καθώς και τα κονδύλια που σχετίζονται με την επιστημονική έρευνα, την ανάπτυξη και την επιστημονική μελέτη που χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από τρίτους.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου του ιδρύματος, είναι δυνατή σε κάθε Α.Ε.Ι. η ίδρυση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με μία μόνο μη μεταβιβάσιμη μετοχή που ανήκει στο οικείο Α.Ε.Ι., για την αξιοποίηση και διαχείριση μέρους ή του συνόλου των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, πλην των πόρων που προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Το ν.π.ι.δ. λειτουργεί υπό την ευθύνη και τον έλεγχο του οικείου Α.Ε.Ι. Έδρα του ν.π.ι.δ. είναι η έδρα του ιδρύματος.

3. Με το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου:

- α) ρυθμίζεται η δυνατότητα χορήγησης από το ν.π.ι.δ. υποτροφιών και βραβείων, καθώς και αποδοχής δωρεών και κληροδοτημάτων,
- β) ρυθμίζεται η δυνατότητα προσφοράς από το ν.π.ι.δ. εκπαιδευτικών, κοινωνικών και ερευνητικών υπηρεσιών και διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης,
- γ) ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες που αφορούν τα όργανα του ν.π.ι.δ., τις αρμοδιότητές τους, τον τρόπο λειτουργίας και στελέχωσής τους και την υπηρεσιακή τους κατάσταση,
- δ) προβλέπεται ο τρόπος χρηματοδότησης και διαχείρισης της περιουσίας του,
- ε) ρυθμίζεται η δυνατότητα προσφοράς από το νομικό πρόσωπο εκπαιδευτικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων και διοργάνωσης,
- στ) προβλέπονται ιδίως οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία με τους οποίους μπορούν να χορηγούνται πρόσθετες παροχές στους καθηγητές για την πραγμάτωση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών τους καθηκόντων, καθώς και
- ζ) κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες, την οργάνωση, τη διοίκηση και τη λειτουργία του ν.π.ι.δ., όπως ιδίως η διάρκεια του ν.π.ι.δ., το μετοχικό κεφάλαιο και τον τρόπο κάλυψής του, ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης, η λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου, ο καθορισμός των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου και η λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1920.

4. α) Ως «περιουσία» που υπόκειται στην αξιοποίηση και διαχείριση του ν.π.ι.δ. νοούνται ιδίως τα παντός είδους ακίνητα και κινητά περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος, τα οποία παραχωρούνται σε αυτό κατά χρήση, με απόφαση του πρύτανη και έγκριση του Συμβουλίου του ιδρύματος. Δεν νοούνται ως «περιουσία» που υπόκειται στη διαχείριση του ν.π.ι.δ. τα ακίνητα και κινητά εκείνα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τις

εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες του ιδρύματος και αποκτήθηκαν με πόρους προερχόμενους είτε από τον τακτικό προϋπολογισμό τους είτε από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

β) Με απόφαση του πρύτανη και έγκριση του Συμβουλίου του ιδρύματος είναι δυνατή η ανάθεση επ' αμοιβή στο ν.π.ι.δ., με ειδικές εκάστοτε συμφωνίες, της επιμέλειας και συντήρησης των περιουσιακών αυτών στοιχείων.

γ) Η διαχείριση υπόκειται στους κανόνες της χρηστής και επιμελούς διαχείρισης αλλότριας περιουσίας, καθώς και της επιχειρηματικής λογικής, έχει δε ως ειδικότερο στόχο την αύξηση της κεφαλαιακής αξίας και των εισοδηματικών αποδόσεων της περιουσίας αυτής.

5. Σκοπός του ν.π.ι.δ. είναι:

α) η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, πλην του τακτικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων και πραγματογνωμοσυνών, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών με πιστώσεις από το αποθεματικό του για λογαριασμό και προς όφελος του ιδρύματος και

β) η πλήρης καταγραφή, αξιοποίηση και διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του ιδρύματος.

6. Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών, το ν.π.ι.δ. μεριμνά για:

α) τη λήψη χρηματοδοτήσεων οποιασδήποτε μορφής, περιλαμβανομένης της έκδοσης ομολογιών και της τιτλοποίησης απαιτήσεων κατά την έννοια των άρθρων 10 και 11 ν. 3156/2003, καθώς και την αποδοχή, δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών και άλλων χαριστικών παροχών από

οποιαδήποτε πηγή, δημόσια ή ιδιωτική, ημεδαπή ή αλλοδαπή, επ' ονόματι του ιδρύματος ή και του ν.π.ι.δ., με τη δυνατότητα παροχής οποιασδήποτε ασφάλειας για το σκοπό αυτό,

β) την έναντι αμοιβής ή συμμετοχής είσπραξη δικαιωμάτων του ιδρύματος ή και του ν.π.ι.δ. για την παροχή υπηρεσιών προς τρίτους,

γ) τη διενέργεια οποιασδήποτε άλλης πράξης, με την οποία επιδιώκεται η αύξηση της περιουσίας του ιδρύματος ή και του ν.π.ι.δ. και η βελτίωση της αποδοτικότητάς της, με γνώμονα πάντοτε την εξασφάλιση μέσων και πόρων για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας και ανάπτυξης του Α.Ε.Ι.

7. Με το π.δ. της παρ. 2 καθορίζονται περαιτέρω οι δραστηριότητες που εμπíπτουν στον σκοπό του, ιδίως:

α) η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων για τη φύλαξη του Α.Ε.Ι., τις παροχές φοιτητικής μέριμνας, τη λειτουργία φοιτητικών εστιών και λεσχών,

β) η εκπόνηση μελετών και η εκτέλεση ή η διαχείριση ερευνητικών και τεχνολογικών ή αναπτυξιακών προγραμμάτων και έργων για την προώθηση των δικών του σκοπών ή τρίτων που αποβλέπουν στην επίλυση προβλημάτων εφαρμογής και αξιοποίησης των επιστημονικών γνώσεων ή βρίσκονται σε δοκιμαστικό στάδιο και τα οποία εμπíπτουν στους πιο πάνω τομείς της παρ. 5.

γ) η συνεργασία με φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής για την προώθηση, μεταξύ άλλων, της οικονομικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας και της διασύνδεσής της με την παραγωγική διαδικασία, ιδίως με:

-την ανάληψη τεχνολογικών αξιολογήσεων ή αποτιμήσεων προτεινόμενων ή σε εξέλιξη ευρισκόμενων ερευνητικών εργασιών,

-την παραγωγή προϊόντων σε μικρή κλίμακα,

-τη διεξαγωγή έρευνας αγοράς,

-τη συνδρομή για την κατοχύρωση εφευρέσεων,

-την παροχή συμβουλών και υπηρεσιών,

δ) η συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το δημόσιο, τα ν.π.δ.δ., τους οργανισμούς τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, τους συνεταιρισμούς, και άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για την εκπλήρωση των σκοπών του,

- ε) η μέριμνα για την προώθηση της διασύνδεσης της έρευνας με την παραγωγική διαδικασία σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. της χώρας καθώς και με άλλα ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα και φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού,
- στ) η συνεργασία με τεχνολογικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού με σκοπό τη σύζευξη της έρευνας με την παραγωγή, τη δημιουργία συστηματικών δεσμών συνεργασίας και την προώθηση αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων,
- ζ) η συνεργασία στο εσωτερικό και στο εξωτερικό με εμπειρογνώμονες και κάθε είδους φορείς ειδικευμένους σε θέματα των δραστηριοτήτων του για την προώθηση των σκοπών του, με δυνατότητα ανάθεσης σε αυτούς ερευνητικών και λοιπών έργων,
- η) η παροχή ειδικής εκπαίδευσης σε επιστήμονες με την οργάνωση και χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων, σεμιναρίων, συνεδρίων, υποτροφιών, δημοσιεύσεων, εκδόσεων και συνεδρίων,
- θ) η παροχή ειδικής επιμόρφωσης, θερινών μαθημάτων και προγραμμάτων δια βίου μάθησης για λογαριασμό και με χρηματοδότηση των ενδιαφερόμενων ατόμων και φορέων του ιδιωτικού ή/και του δημόσιου τομέα,
- ι) η παραγωγή και διάθεση προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών έναντι τιμήματος σχετικά με τους ερευνητικούς στόχους του ιδρύματος, αυτοτελώς ή μετά από σύσταση θυγατρικών εταιρειών ή σε συνεργασία με άλλους φορείς ή με τη συμμετοχή του σε οποιοδήποτε παραγωγικό φορέα ή επιχείρηση, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό,
- ια) η εκχώρηση ή διάθεση άδειας εμπορικής εκμετάλλευσης προϊόντων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας, έναντι τιμήματος που καθορίζεται συμβατικά σε άλλο οργανισμό ή επιχείρηση οποιασδήποτε μορφής,
- ιβ) η ίδρυση εταιρειών τεχνολογικής βάσης-έντασης γνώσης (spin off) για την οικονομική ή κοινωνική αξιοποίηση ή εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων ή η συμμετοχή στην ίδρυσή τους με ομάδες επιστημόνων ή σε συνεργασία με άλλους παραγωγικούς φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 2841/1999 (Α' 199), όπως εκάστοτε ισχύει,
- ιγ) η ίδρυση εκδοτικού οίκου ή συμμετοχή σε επιχειρήσεις αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης είτε με τη σύσταση θυγατρικής επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής για την εμπορική εκμετάλλευσή της, είτε

με τη συμμετοχή σε από κοινού δραστηριότητα εκμετάλλευσης με άλλους οργανισμούς ή επιχειρήσεις,

ιδ) η ανάπτυξη οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας συναφούς με τους πιο πάνω σκοπούς του και

ιε) η ανάθεση υπηρεσιών, έργων και προμηθειών.

8. Το ν.π.ι.δ. συνιστάται και λειτουργεί με την μορφή ανώνυμης εταιρίας. Οι διατάξεις που διέπουν τις ανώνυμες εταιρίες έχουν εφαρμογή και στο εν λόγω νομικό πρόσωπο, εκτός αν υπάρχουν διαφορετικές ρυθμίσεις στον παρόντα νόμο.

9. α) Το ν.π.ι.δ. διοικείται από διοικητικό συμβούλιο.

β) Το διοικητικό συμβούλιο έχει επτά μέλη και αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, τον διευθύνοντα σύμβουλο και άλλα τέσσερα μέλη.

γ) Πρόεδρος του δ.σ. ορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, ένας εκ των αναπληρωτών του Πρύτανη.

δ) Ο διευθύνων σύμβουλος δεν μπορεί να είναι καθηγητής Α.Ε.Ι.

ε) Τα μέλη του δ.σ. του ν.π.ι.δ., τρία εκ των οποίων είναι υποχρεωτικά καθηγητές πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος πλήρους και αποκλειστικής ή πλήρους απασχόλησης, εκλέγονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που δημοσιοποιεί το Συμβούλιο του ιδρύματος και εισήγηση επιτροπής αξιολόγησης. Η επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, ύστερα από πρόταση του πρύτανη, και αποτελείται από τρεις καθηγητές πλήρους και αποκλειστικής ή πλήρους απασχόλησης. Στο ιδρυτικό π.δ. του ν.π.ι.δ. μπορούν να εξειδικεύονται τα τυπικά, και τα επιπλέον ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων που συνεκτιμώνται και τα κριτήρια αξιολόγησης.

στ) Το δ.σ. εκλέγει από τα μέλη του τον Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των συνεδριάσεων του δ.σ. και διευθύνει τις εργασίες του.

ζ) Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως το ν.π.ι.δ. Ο διευθύνων σύμβουλος είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του, επιμελείται την εκτέλεση των αποφάσεών του, εποπτεύει της ομαλή λειτουργία του και εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης στο Δ.Σ., το οποίο αποφασίζει την πρόσληψη

του αναγκαίου προσωπικού και προσδιορίζει το ύψος των αποδοχών του, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

η) Η θητεία των μελών του δ.σ. είναι τριετής και παρατείνεται μετά από τη λήξη της αυτοδικαίως, μέχρι τη συγκρότηση νέου δ.σ., όχι όμως πέρα από εξάμηνο. Το Συμβούλιο του ιδρύματος μπορεί να παύσει μέλος του Δ.Σ. για σοβαρό λόγο. Σε περίπτωση παύσης, παραίτησης ή για οποιοδήποτε λόγο έλλειψης μέλους ή απώλειας της ιδιότητας βάσει της οποίας ορίστηκε, κατά τη διάρκεια της θητείας του, αντικαθίσταται από νέο μέλος που ορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του προκατόχου του. Με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, η θητεία των μελών του δ.σ. μπορεί να ανανεώνεται μια φορά.

10. Στη γενική συνέλευση του ν.π.ι.δ. παρίσταται το Συμβούλιο του ιδρύματος, το οποίο αποτελεί τη γενική συνέλευση.

11. α) Το ν.π.ι.δ. για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του έχει δικαίωμα σε ποσοστό επί των εισπράξεων από την εν γένει διαχείριση της περιουσίας του, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

β) Προκειμένου περί παγίων λειτουργικών δαπανών των Α.Ε.Ι., πλην της μισθοδοσίας μόνιμου προσωπικού, επιτρέπεται η κάλυψή τους, εν όλω ή εν μέρει, από πόρους του ν.π.ι.δ. ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.ι.δ. και του Πρύτανη.

12. Με το π.δ. της παρ. 2 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την επιλογή προσώπων για την παροχή επιστημονικών, τεχνικών ή διοικητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο ερευνητικών έργων, ύστερα από εισήγησης του επιστημονικού υπευθύνου του έργου και απόφασης του Δ.Σ. του ν.π.ι.δ. με βάση τις αρχές της αμεροληψίας και της αξιοκρατίας.

Άρθρο 59

Πόροι του ν.π.ι.δ.

Πόροι του ν.π.ι.δ. είναι:

- α) δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και άλλες χαριστικές παροχές από οποιαδήποτε ιδιωτική πηγή, ημεδαπή ή αλλοδαπή, και
- β) χρηματοδοτήσεις από οποιαδήποτε ιδιωτική πηγή, ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Άρθρο 60

Γραφείο καινοτομίας και διασύνδεσης

Σε κάθε ν.π.ι.δ. λειτουργεί Αυτοτελές Γραφείο Καινοτομίας και Διασύνδεσης..

Το Γραφείο αυτό έχει ως σκοπό:

- α) να υποστηρίζει και να διευκολύνει την κατοχύρωση των πνευματικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας του ιδρύματος και των μελών της οικείας ακαδημαϊκής κοινότητας,
- β) να παρέχει στους φοιτητές πληροφορίες και να τους διευκολύνει στην εξεύρεση εργασίας, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Άρθρο 61

Πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση

1. Το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση:

- α) καταρτίζεται ανά τετραετία από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ύστερα από δημόσια διαβούλευση,
- β) περιλαμβάνει ιδίως μεσοπρόθεσμους στόχους, κατευθύνσεις, επενδύσεις, προγράμματα ή επιμέρους δράσεις της εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση και
- γ) δύναται να εξειδικεύεται σε ετήσια βάση και αναφέρεται σε όλες τις δράσεις εφαρμογής της εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση.

Για την κατάρτιση του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση λαμβάνονται υπόψη οι δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση και την έρευνα.

2. Το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση υλοποιείται μέσω των Α.Ε.Ι., τα οποία εφαρμόζουν τις σχετικές δράσεις, στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού.

Άρθρο 62

Συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού

1. α) Κάθε Α.Ε.Ι. συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκό – αναπτυξιακό πρόγραμμα. Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει τους στόχους του, την ιδιαίτερη εκπαιδευτική και ερευνητική του φυσιογνωμία, στρατηγική, δομή και λειτουργία στο πλαίσιο της αποστολής των ιδρυμάτων και κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων του κρατικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση.

β) Οι κατευθύνσεις του προγράμματος επί των οποίων βασίζονται οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού καθορίζονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη των κοσμητειώντων σχολών. Εν συνεχεία, οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού καταρτίζονται από τον πρύτανη και εγκρίνονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό του.

2. Οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του παρόντος νόμου αναφέρονται, τουλάχιστον, στα ακόλουθα θέματα:

α) στην ιδιαίτερη φυσιογνωμία και αποστολή του ιδρύματος, την θέση του στον ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο και στους στόχους που το ίδρυμα και οι ακαδημαϊκές του μονάδες επιδιώκουν να επιτύχουν, με ιεράρχηση και καθορισμό προτεραιοτήτων,

β) στον προσδιορισμό, τον προγραμματισμό και τα μέτρα για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων και στόχων του ιδρύματος,

γ) στην ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,

δ) στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών,

ε) στον συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε ιδρύματα της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και τις προοπτικές στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας και

στ) στον κατ' έτος αριθμό εισακτέων σε κάθε σχολή του ιδρύματος.

3. Ως προς το οικονομικό σκέλος, οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος εξειδικεύονται:

- α) στις λειτουργικές δαπάνες,
- β) στις επενδύσεις και
- γ) σε όλο το προσωπικό κάθε κατηγορίας.

4. Ο προγραμματισμός για τα ανωτέρω θέματα εξειδικεύεται και εκτελείται κάθε φορά σε ετήσια βάση, ύστερα από έγκριση του απολογισμού του προηγούμενου έτους. Ο απολογισμός κάθε έτους καταρτίζεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τον Οργανισμό του οικείου ιδρύματος, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος και υποβάλλεται στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η διαδικασία της έγκρισης του απολογισμού από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την υποβολή του. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο απολογισμός θεωρείται εγκεκριμένος.

5. Η εισήγηση του ιδρύματος για το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα υποβάλλεται από τον Πρύτανη στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του προηγούμενου έτους από το οποίο αρχίζει το πρόγραμμα αυτό. Για την εκτίμηση της εισήγησης αυτής, εκ μέρους του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, η συμμόρφωση προς τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης και πιστοποίησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο. Εφόσον, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, εγκριθεί ως προς το οικονομικό σκέλος το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του αντίστοιχου ιδρύματος, δια του πρυτάνεως, δεσμευτική συμφωνία προγραμματικού σχεδιασμού ως προς την πραγματοποίηση των στόχων του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εάν, με ευθύνη του ιδρύματος, δεν καταρτιστεί τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, αναστέλλεται κάθε κρατική χρηματοδότηση προς το

ίδρυμα με εξαίρεση τους πόρους για τη μισθοδοσία όλων των κατηγοριών προσωπικού, για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και για τη φοιτητική μέριμνα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Τα συμβαλλόμενα μέρη επανεξετάζουν τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού και τις τροποποιούν αναλόγως, για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 63

Κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης στα Α.Ε.Ι.

1. α) Η χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι. από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο πλαίσιο του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού πολιτείας και ιδρυμάτων, κατανέμεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και δεικτών.

β) Στους δείκτες αυτούς περιλαμβάνονται ιδίως ο τομέας της ανώτατης εκπαίδευσης που ανήκει το ίδρυμα, το κόστος σπουδών ανά φοιτητή, η διάρκεια των προγραμμάτων σπουδών, ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται ετησίως στο ίδρυμα, το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών, το μέγεθος, η γεωγραφική διασπορά του ιδρύματος και το αποθεματικό προηγούμενων χρήσεων του, όπως ορίζει σχετική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της ΑΔΙΠ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Για την κατανομή πιστώσεων για την πρόσληψη προσωπικού στα Α.Ε.Ι. λαμβάνονται επίσης υπόψη ειδικά κριτήρια και δείκτες που αφορούν το προσωπικό, όπως ιδίως οι αναλογίες διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού και φοιτητών.

2. Πρόσθετη χρηματοδότηση, πέραν αυτής της προηγούμενης παραγράφου, κατανέμεται στα ιδρύματα με βάση τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας και τα επιτεύγματα κάθε ιδρύματος. Οι δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων είναι ιδίως οι ακόλουθοι:

α) Ποιότητα και αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικής διαδικασίας (αριθμητική σχέση αποφοίτων προς εισερχόμενους φοιτητές, αριθμός Κέντρων Αριστείας στην εκπαίδευση και την οργάνωση της μάθησης, αριθμός φοιτητών σε προγράμματα δια βίου μάθησης, πορεία επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων, κ.λπ.).

β) Ερευνητική αριστεία (αριθμός δημοσιεύσεων ανά καθηγητή, αριθμός ετεροαναφορών ανά καθηγητή, αριθμός ανά καθηγητή απλών συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθμός ανά καθηγητή συμμετοχών με συντονιστικό ρόλο σε ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθμός μελών του επιστημονικού προσωπικού που επιτυγχάνουν χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, αριθμός Κέντρων Αριστείας στην έρευνα, αριθμός διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού που κατέχει θέσεις στα κεντρικά όργανα διοίκησης διεθνών ακαδημαϊκών ή ερευνητικών οργανισμών ή διεθνών επιστημονικών εταιρειών κ.λπ.).

γ) Διεθνοποίηση (αριθμός αλλοδαπών φοιτητών, αριθμός φοιτητών που προσελκύονται στο ίδρυμα μέσω των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αριθμός φοιτητών που αποστέλλονται στο εξωτερικό μέσω ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αριθμός συμφωνιών συνεργασίας με άλλα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της Ελλάδας ή του εξωτερικού κ.λπ.).

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να καθορίζεται το ποσό της πρόσθετης χρηματοδότησής τους, να ορίζεται το χρονοδιάγραμμα και οι προϋποθέσεις κατανομής της, να ομαδοποιούνται οι ως άνω δείκτες και να εξειδικεύεται η βαρύτητά τους.

4. Κάθε ίδρυμα στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού επιλέγει την ομάδα ή τις ομάδες των δεικτών με βάση την οποία επιθυμεί να αξιολογηθεί ως προς τα αποτελέσματα της λειτουργίας του και τα επιτεύγματά του. Ο τρόπος διάθεσης και αξιοποίησης του ποσού της πρόσθετης χρηματοδότησης καθορίζεται από τα όργανα του ιδρύματος, στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού.

Άρθρο 64

Κέντρα αριστείας

- 1.** Για την επιβράβευση και υποστήριξη βέλτιστων πρακτικών ποιότητας και καινοτομίας στα Α.Ε.Ι., αναδεικνύονται μεταξύ των ακαδημαϊκών μονάδων τους Κέντρα Αριστείας, ύστερα από αξιολόγηση και επιλογή, σύμφωνα με τα κατωτέρω.
- 2.** Ακαδημαϊκές μονάδες των Α.Ε.Ι. αναδεικνύονται ως Κέντρα Αριστείας από την ΑΔΙΠ, ύστερα από πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων και αξιολόγηση και κρίση από ειδικές επιτροπές, που συγκροτούνται από μέλη που επιλέγονται με κλήρωση από το μητρώο που τηρεί η Αρχή.
- 3.** Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της ΑΔΙΠ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι υποψηφιότητες, η ειδικότερη διαδικασία ανάδειξης των Κέντρων Αριστείας και κάθε σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η πρόσθετη στήριξη των Κέντρων Αριστείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 65

**Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη
Εκπαίδευση**

1. Η ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση», που συστήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 3374/2005 (Α΄ 189) μετονομάζεται σε «Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (ΑΔΙΠ) με διεθνή ονομασία «Hellenic Quality Assurance and Accreditation Agency» (HQA) και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
2. Η Αρχή εδρεύει στην Αθήνα, έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της.
3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, κυρώνεται ο οργανισμός της Αρχής, ο οποίος καταρτίζεται από την ίδια μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και ρυθμίζει τα θέματα της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της.

Άρθρο 66

Αποστολή

1. Αποστολή της Αρχής είναι η διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Αρχή υποστηρίζει την πολιτεία και τα Α.Ε.Ι. στη διαμόρφωση και υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και πιστοποιεί την ποιότητα της λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

2. Η Αρχή εγγυάται τη διαφάνεια όλων των δράσεών της στο πλαίσιο της αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας των Α.Ε.Ι.

Άρθρο 67 **Αρμοδιότητες**

1. Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Αρχή ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Πιστοποιεί περιοδικά την ποιότητα:

αα) των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των Α.Ε.Ι. που προβλέπονται στο άρθρο 14 και ββ) των προγραμμάτων σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων και των προγραμμάτων σύντομου κύκλου, δια βίου μάθησης, εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και συνεργασίας με άλλα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

β) Εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και τις διοικήσεις των Α.Ε.Ι., τρόπους και μέσα για τη συνεχή διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

2. Για την επίτευξη της αποστολής της και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή:

α) διαμορφώνει, οργανώνει, εξειδικεύει, τυποποιεί και δημοσιοποιεί εκ των προτέρων τις σχετικές διαδικασίες, κριτήρια και δείκτες, στο πλαίσιο ιδίως των κοινών αρχών και κατευθύνσεων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης,

β) αναπτύσσει ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης και βάση δεδομένων της αξιολόγησης, σε συνεργασία με τις Μονάδες Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) των Α.Ε.Ι.,

γ) υποστηρίζει τα Α.Ε.Ι. και τις επί μέρους μονάδες τους στον σχεδιασμό των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης και

δ) διεξάγει μελέτες και έρευνες σχετικές με την αποστολή της.

3. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της η Αρχή δύναται:

α) Να διαφοροποιεί τις διαδικασίες και τα κριτήρια για την πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών προκειμένου για:

αα) τα ιδρύματα που έχουν λάβει πιστοποίηση των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και τα ιδρύματα που δεν έχουν λάβει ανάλογη πιστοποίηση και

ββ) νέα προγράμματα σπουδών και προγράμματα σπουδών που ήδη λειτουργούν.

β) Να αναβάλλει ή και να αναστέλλει την αξιολόγηση και πιστοποίηση ενός προγράμματος σπουδών ή ενός εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας, αν το σχετικό αίτημα για αξιολόγηση ή πιστοποίηση δεν συνοδεύεται από το απαιτούμενο υλικό πληροφόρησης και την απαραίτητη τεκμηρίωση.

γ) Να ορίζει ως γλώσσα για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της άλλη, πλην της ελληνικής.

4. Η πιστοποίηση είναι διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης με βάση συγκεκριμένα, προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες. Σκοπός της πιστοποίησης είναι η εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της συνολικής λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

Άρθρο 68

Πιστοποίηση της ποιότητας

1. Η Αρχή συγκροτεί επιτροπή πιστοποίησης για την αξιολόγηση ενός προγράμματος σπουδών ή του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας ενός ιδρύματος.

2. Η επιτροπή πιστοποίησης αποτελείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που προέρχονται από το Μητρώο Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων . που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 3374/2005. Το μητρώο τηρείται και ενημερώνεται από την Αρχή, η οποία λαμβάνει υπόψη εισηγήσεις των Α.Ε.Ι. και άλλων σχετικών με το αντικείμενο της Αρχής φορέων. Η διαδικασία ανανέωσης του μητρώου καθορίζεται στον με απόφαση

της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στο μητρώο εντάσσονται υποχρεωτικά και αλλοδαποί ή έλληνες, αναγνωρισμένου κύρους, εμπειρογνώμονες ή ειδικοί που διδάσκουν σε ομοταγή Α.Ε.Ι. του εξωτερικού ή ερευνητές σε αντίστοιχα ανώτατα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού, κατά προτίμηση με πείρα σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής, καθώς επίσης και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό που απασχολείται σε αυτή με οποιαδήποτε σχέση, δεν μπορεί να περιλαμβάνονται στο μητρώο.

3. Η επιτροπή πιστοποίησης αξιολογεί την ποιότητα του προγράμματος σπουδών ή του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος, με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια, μελετά το υλικό και τα στοιχεία που θέτει υπόψη της η Αρχή και επισκέπτεται, όταν απαιτείται, την αντίστοιχη μονάδα ή ίδρυμα. Η ίδια επιτροπή πιστοποίησης μπορεί να αξιολογεί περισσότερα από ένα προγράμματα σπουδών, ιδιαίτερα αν η ολοκλήρωση του ενός είναι προϋπόθεση για την εισαγωγή στο άλλο. Η ίδια επιτροπή πιστοποίησης δύναται, επίσης, να αξιολογεί συναφή προγράμματα σπουδών ή τα εσωτερικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας διαφορετικών ιδρυμάτων.

4. Η επιτροπή πιστοποίησης συντάσσει έκθεση πιστοποίησης, η οποία υποβάλλεται στο Συμβούλιο της Αρχής, προκειμένου να εκδοθεί και να δημοσιοποιηθεί η απόφαση πιστοποίησης σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Άρθρο 69

Αποφάσεις πιστοποίησης

1. Με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής πιστοποιούνται τα προγράμματα σπουδών και τα εσωτερικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας, με βάση τις εκθέσεις των επιτροπών πιστοποίησης. Η απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής μπορεί να είναι θετική, θετική υπό όρους ή αρνητική.

2. Η διάρκεια ισχύος της απόφασης πιστοποίησης ορίζεται ανά πρόγραμμα ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης από την Αρχή και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ έτη. Κατά τη διάρκεια της ισχύος της θετικής απόφασης πιστοποίησης, το Συμβούλιο της Αρχής, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από

σχετικό ερώτημα του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μπορεί να εξετάζει αν τα κριτήρια πιστοποίησης εξακολουθούν να ικανοποιούνται. Αν τα κριτήρια πιστοποίησης δεν ικανοποιούνται, το Συμβούλιο της Αρχής ανακαλεί την απόφαση πιστοποίησης και ενημερώνει αμελλητί τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

3. Ο πρύτανης οφείλει να ενημερώνει την Αρχή αν τα κριτήρια πιστοποίησης έχουν παύσει να ικανοποιούνται ή αν έχει τέτοια αμφιβολία.

4. Στη θετική υπό όρους απόφαση αναφέρονται τα κριτήρια που δεν ικανοποιούνται και τίθεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τη συμμόρφωση στα κριτήρια αυτά και την επανεξέταση της απόφασης. Νέα απόφαση εκδίδεται από το Συμβούλιο ύστερα από την υποβολή συμπληρωματικής έκθεσης πιστοποίησης.

5. Αν εκδοθεί αρνητική απόφαση πιστοποίησης, ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων δύναται, με απόφασή του, να περιορίσει τη χρηματοδότηση του ιδρύματος και την εισαγωγή νέων φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών ή το ίδρυμα, ανάλογα με το αντικείμενο της πιστοποίησης (πρόγραμμα σπουδών ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος). Στους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών ή των ιδρυμάτων αυτών δίνεται η δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε άλλο πιστοποιημένο πρόγραμμα σπουδών ή ίδρυμα.

6. Οι εκθέσεις πιστοποίησης των επιτροπών πιστοποίησης και οι αποφάσεις πιστοποίησης του Συμβουλίου της Αρχής κοινοποιούνται στο ίδρυμα και τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα της Αρχής. Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων τηρεί μητρώο των πιστοποιημένων προγραμμάτων σπουδών και των ιδρυμάτων με πιστοποιημένο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας.

7. Η κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου πιστοποίηση της ποιότητας για συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας Α.Ε.Ι. μπορεί να υποκαθίσταται από πιστοποίηση από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής, που ορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. Το Συμβούλιο της Αρχής διαπιστεύει αλλοδαπούς φορείς πιστοποίησης που είναι διεθνώς αναγνωρισμένοι και εφαρμόζουν κριτήρια τα οποία ανταποκρίνονται στα κριτήρια της Αρχής.

Άρθρο 70

Κριτήρια πιστοποίησης

1. Στα γενικά κριτήρια πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

- α) η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός του προγράμματος σπουδών,
- β) τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα επιδιωκόμενα προσόντα σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης,
- γ) η δομή και οργάνωσή του,
- δ) η ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου,
- ε) η καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού,
- στ) η ποιότητα του ερευνητικού έργου της ακαδημαϊκής μονάδας,
- ζ) ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα,
- η) η ζήτηση στην αγορά εργασίας των αποκτώμενων προσόντων και
- θ) η ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών (διοικητικές υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας κ.α.)

2. Στα γενικά κριτήρια για την πιστοποίηση των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

- α) η θέσπιση σαφών και καθορισμένων στόχων για τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και των υποστηρικτικών υπηρεσιών του ιδρύματος,
- β) η διαδικασία σχεδιασμού πολιτικής, η αποτελεσματική οργάνωση και η διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας,

- γ) η διαδικασία εφαρμογής της πολιτικής για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και
- δ) η τεκμηριωμένη βελτίωση της ποιότητας.

3. Με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαμορφώνονται πρόσθετα κριτήρια για τα προγράμματα σπουδών που οδηγούν στην άσκηση νομοθετικώς ρυθμιζόμενων επαγγελματιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις εκπαιδευτικές και θεσμικές απαιτήσεις των οικείων επαγγελματικών κλάδων. Για το σκοπό αυτό, η Αρχή συνεργάζεται με τις αντίστοιχες επαγγελματικές ενώσεις και επιμελητήρια.

4. Τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων συμπληρώνονται, εξειδικεύονται και αναθεωρούνται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με βάση τη γνώση και εμπειρία από την εφαρμογή των διαδικασιών πιστοποίησης και τις αντίστοιχες διεθνείς εξελίξεις. Κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων λαμβάνεται επίσης υπόψη η διακριτή φυσιογνωμία και αποστολή των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., καθώς και κάθε σχολής.

Άρθρο 71

Ρόλος της Α.Δι.Π. στη διαμόρφωση της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και της χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι.

- 1.** Η Αρχή στο πλαίσιο της αποστολής της για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση:
- α) γνωμοδοτεί για το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση που προβλέπεται στο άρθρο 61.
  - β) υποστηρίζει την υλοποίηση του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και τη χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι.,
  - γ) εγγυάται τη διαφάνεια των κριτηρίων χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι. και

δ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και τις διοικήσεις των Α.Ε.Ι., τρόπους και μέσα για τη συνεχή διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

2. Ειδικότερα, η Αρχή στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων και των κατευθύνσεων του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση:

α) διαπραγματεύεται τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού με τα επιμέρους ιδρύματα,

β) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού των Α.Ε.Ι. και την κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης σε αυτά και

γ) παρακολουθεί σε ετήσια βάση και αξιολογεί την πορεία εκτέλεσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος και εισηγείται για την τροποποίησή τους στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

3. Για την εκπλήρωση των ανωτέρω η Αρχή:

α) επεξεργάζεται και δημοσιοποιεί κριτήρια, δείκτες και πρότυπα κοστολόγησης των υπηρεσιών που παρέχονται από τα Α.Ε.Ι., με βάση και τις διεθνείς πρακτικές, ιδιαίτερα εκείνες του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης,

β) συλλέγει από τα επιμέρους ιδρύματα και αναλύει τα αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της στοιχεία και

γ) εκπονεί σχετικές μελέτες και έρευνες.

4. Η Αρχή δύναται να εισηγηθεί στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων την ολική ή μερική αναστολή της χρηματοδότησης ενός ιδρύματος αν το ίδρυμα, με δική του υπαιτιότητα, δεν παρέχει το απαιτούμενο υλικό πληροφόρησης και την απαραίτητη τεκμηρίωση.

Άρθρο 72

Συμβούλιο της Αρχής

1. Το ανώτατο διοικητικό όργανο της Αρχής είναι το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο της Αρχής συγκροτείται από δεκαπέντε μέλη, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα μέλη του Συμβουλίου απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

2. Το Συμβούλιο της Αρχής αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

α) Τον πρόεδρο, ο οποίος είναι επιστήμονας με υψηλού επιπέδου, διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο και αποδεδειγμένα διεθνή ακαδημαϊκή εμπειρία, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διοίκησης και διασφάλισης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, και ο οποίος ορίζεται ύστερα από γνώμη της αρμόδιας κατά τον κανονισμό της Βουλής επιτροπής,

β) Έξι εν ενεργεία καθηγητές πανεπιστημίων με αντίστοιχη εξειδίκευση στους επιστημονικούς κλάδους:

αα) των ανθρωπιστικών επιστημών ή καλών τεχνών,

ββ) των νομικών, πολιτικών ή κοινωνικών επιστημών,

γγ) των επιστημών υγείας ή βιολογίας,

δδ) των οικονομικών επιστημών και διοίκησης επιχειρήσεων,

εε) των επιστημών μηχανικών και γεωτεχνικών και

στστ) των θετικών επιστημών και της πληροφορικής.

γ) Τέσσερις εν ενεργεία καθηγητές Τ.Ε.Ι. με αντίστοιχη εξειδίκευση στους κλάδους:

αα) της διοίκησης ή οικονομίας,

ββ) των επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας,

γγ) των τεχνολογικών επιστημών μηχανικών και

δδ) των τεχνολογικών γεωτεχνικών επιστημών ή τροφίμων.

δ) Έναν εκπρόσωπο των φοιτητών με αποδεδειγμένη πείρα σε θέματα διασφάλισης ποιότητας από τη συμμετοχή του σε συλλογικό όργανο

διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματός του, ο οποίος προτείνεται από την Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.).

ε) Έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών με αποδεδειγμένη πείρα σε θέματα διασφάλισης ποιότητας από τη συμμετοχή του σε συλλογικό όργανο διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματός του, ο οποίος προτείνεται από την Εθνική Σπουδαστική Ένωση Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.).

στ) Έναν εν ενεργεία ερευνητή πρώτης βαθμίδας μη ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων,

ζ) Έναν κοινό εκπρόσωπο των επαγγελματικών επιμελητηρίων.

Τα μέλη του Συμβουλίου των περιπτώσεων β', γ' και στ' είναι επιστήμονες με υψηλού επιπέδου, διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο. Ένα από τα μέλη των περιπτώσεων β' και γ' δύναται να είναι καθηγητής Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

3. α) Οι θέσεις των μελών του Συμβουλίου της Αρχής, πλην των περιπτώσεων δ', ε' και ζ' της προηγούμενης παραγράφου, προκηρύσσονται δημόσια, με απόφαση του Προέδρου της.

β) Η αξιολόγηση των υποψηφίων ανατίθεται από τον Πρόεδρο σε τριμελείς επιτροπές που συγκροτούνται για κάθε υποπερίπτωση των περιπτώσεων β' και γ' και για την περίπτωση στ' της παραγράφου 2. Οι επιτροπές αποτελούνται από καθηγητές Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και κατατάσσουν αξιολογικά τους υποψηφίους με βάση το επιστημονικό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό τους έργο. Για την κατάταξη συνεκτιμώνται η εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση και η διοικητική εμπειρία, ιδίως σε Α.Ε.Ι. Ο πρόεδρος της Αρχής προτείνει στον Υπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων τον ορισμό των μελών του Συμβουλίου με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επιτροπών.

γ) Ο Πρόεδρος της Αρχής, πριν την υποβολή της πρότασης που προβλέπεται στην προηγούμενη περίπτωση, ενημερώνει για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης όλους τους πρυτάνεις, καθώς και τη σύνοδο των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Αν για συγκεκριμένη υποψηφιότητα εκφράσουν αντιρρήσεις τα τρία τέταρτα (3/4) των πρυτάνεων ή των προέδρων των Τ.Ε.Ι. ή των μελών της συνόδου των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων, η υποψηφιότητα αυτή απορρίπτεται.

δ) Το Συμβούλιο της Αρχής συγκροτείται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από την πρόταση του Προέδρου της Αρχής.

4. Το Συμβούλιο της Αρχής, ύστερα από τη συγκρότησή του σε σώμα, εκλέγει μεταξύ των μελών του δύο Αντιπροέδρους, τον πρώτο με αρμοδιότητα σε θέματα πιστοποίησης ποιότητας και τον δεύτερο με αρμοδιότητα σε θέματα χρηματοδότησης. Ο Αντιπρόεδρος για την πιστοποίηση ποιότητας συνεπικουρεί τον Πρόεδρο της Αρχής στα θέματα που αφορούν τη διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης. Ο Αντιπρόεδρος για τη χρηματοδότηση συνεπικουρεί τον Πρόεδρο στα θέματα που αφορούν τη χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι.

5. Η θητεία του Προέδρου είναι τετραετής, ενώ η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι εξαετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών για περισσότερες από δύο θητείες, διαδοχικές ή μη. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και σπουδαστών πρέπει να διανύουν τα δύο τελευταία έτη των σπουδών τους και διορίζονται για μία μόνο ετήσια θητεία.

6. Σε περίπτωση έλλειψης, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους του Συμβουλίου της Αρχής διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Η θητεία του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τον διορισμό νέων με τη διαδικασία της παραγράφου 3 και πάντως όχι για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών από τη λήξη της θητείας τους.

7. Τα μέλη του Συμβουλίου που είναι καθηγητές Α.Ε.Ι. δεν δύνανται να κατέχουν θέσεις διοίκησης στα ιδρύματά τους. Ο οργανισμός της Αρχής καθορίζει τις λεπτομερείς προϋποθέσεις και περιορισμούς για την αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου της Αρχής.

8. Τα μέλη του Συμβουλίου της Αρχής λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Το ύψος της αποζημίωσης ανά συνεδρίαση καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Οι δαπάνες και η αποζημίωση μετακίνησης των μελών του Συμβουλίου της Αρχής για την άσκηση των καθηκόντων τους στην Αρχή καλύπτονται από αυτή.

10. Δεν δύναται να οριστεί μέλος του Συμβουλίου όποιος έχει κώλυμα διορισμού δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. ν. 3528/2007 (26 Α'). Από την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπίπτει εκείνος στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκπτωσης δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ίδιου Κώδικα. Η πειθαρχική ευθύνη των μελών του Συμβουλίου ρυθμίζεται από τον οργανισμό της αρχής.

11. Οι αποφάσεις της Αρχής κοινοποιούνται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Έως τα τέλη Μαΐου κάθε έτους συντάσσεται για το προηγούμενο έτος από την Αρχή έκθεση ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 73

Αρμοδιότητες του Προέδρου και του Συμβουλίου της Αρχής

1. Ο Πρόεδρος της Αρχής έχει την γενική ευθύνη για την επίτευξη των στόχων και της αποστολής της Αρχής και ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) εκπροσωπεί την Αρχή δικαστικώς και εξωδίκως,
- β) συγκαλεί το Συμβούλιο και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του,
- γ) καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ύστερα από εισήγηση του γενικού διευθυντή,

δ) παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης των αποφάσεων του Συμβουλίου και του συνολικού έργου της Αρχής,

ε) έχει την ευθύνη των διαδικασιών για την ανάδειξη των μελών του Συμβουλίου και

στ) διορίζει το γενικό διευθυντή και το λοιπό προσωπικό της αρχής.

Αν ο πρόεδρος απουσιάζει, ελλείπει ή κωλύεται, αναπληρώνεται στα καθήκοντά του από τον αντιπρόεδρο που ορίζεται με απόφασή του. Σε περίπτωση έλλειψης, η αναπλήρωση διαρκεί έως τον ορισμό νέου προέδρου.

2. Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον συντονισμό όλων των δράσεων της Αρχής που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων και της αποστολής της. Ορίζει το πλαίσιο, τους στόχους, τα κριτήρια, τις διαδικασίες και τις μεθόδους διεκπεραίωσης των αρμοδιοτήτων υπηρεσιών διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης της Αρχής.

Τα μέλη των περιπτώσεων β', γ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 72 δύνανται να αναλαμβάνουν και συγκεκριμένες αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με απόφαση του Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Αρχής, και ιδιαίτερα για την υποστήριξη των διαδικασιών συγκρότησης του Μητρώου Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων και τη συγκρότηση των επιτροπών πιστοποίησης με επιστήμονες διεθνώς αναγνωρισμένους για το επιστημονικό τους έργο.

3. Η Αρχή συνεργάζεται ή συμμετέχει ως μέλος σε διεθνή δίκτυα, φορείς ή οργανισμούς που αναπτύσσουν δραστηριότητες συναφείς με την αποστολή της.

Άρθρο 74

Επιστημονική και διοικητική υπηρεσία

1. Για τη λειτουργία της η Αρχή υποστηρίζεται από διοικητική και επιστημονική υπηρεσία, στις οποίες προϊστάται ο γενικός διευθυντής της Αρχής.

2. Ο γενικός διευθυντής της Αρχής διορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης και αξιολόγηση των υποψηφίων από επιτροπή που ορίζει το Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου.

3. Υποψήφιος για τη θέση του γενικού διευθυντή μπορεί να είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης. Πρόσθετα και ειδικότερα προσόντα είναι δυνατόν να ορίζονται στον οργανισμό της Αρχής.

Αν στη θέση του γενικού διευθυντή διοριστεί καθηγητής Α.Ε.Ι. υπάγεται στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης σε αυτό.

4. Ο γενικός διευθυντής έχει την ευθύνη της διοίκησης και λειτουργίας της Αρχής και ασκεί, ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συντονίζει και κατευθύνει την επιστημονική και τη διοικητική υπηρεσία και τις μονάδες τους,

β) εισηγείται στον πρόεδρο τη σύγκληση του Συμβουλίου και την ημερήσια διάταξη και συμμετέχει στις συνεδριάσεις χωρίς δικαίωμα ψήφου,

γ) είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση των αποφάσεων, κατευθύνσεων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της Αρχής,

δ) είναι διοικητικός και πειθαρχικός προϊστάμενος του ειδικού επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού,

ε) δύναται να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής και να εξουσιοδοτεί μέλη του προσωπικού της Αρχής να υπογράφουν έγγραφα ή άλλες πράξεις «με εντολή γενικού διευθυντή»,

στ) είναι διατάκτης των δαπανών της Αρχής και

ζ) εκπροσωπεί την αρχή δικαστικώς και εξωδίκως σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του προέδρου.

Πρόσθετες και ειδικότερες αρμοδιότητες είναι δυνατόν να ορίζονται στον οργανισμό της αρχής.

5. Η διοικητική υπηρεσία της Αρχής διαρθρώνεται στις ακόλουθες υπηρεσιακές μονάδες:

α) Διεύθυνση Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας,

β) Διεύθυνση Συμφωνιών Προγραμματικού Σχεδιασμού και Χρηματοδότησης,

γ) Διεύθυνση Πληροφορικής, Διοίκησης, και Οικονομικών και

δ) Αυτοτελές Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και Δημοσιότητας.

Οι αρμοδιότητες των διευθύνσεων και του αυτοτελούς γραφείου, η περαιτέρω διάρθρωση των διευθύνσεων σε τμήματα και οι κατηγορίες και οι κλάδοι / ειδικότητες των προϊσταμένων τους καθορίζονται στον οργανισμό της Αρχής.

6. Την επιστημονική υπηρεσία της Αρχής αποτελεί το Κέντρο Τεκμηρίωσης και Μελετών, το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης.

Το Κέντρο Τεκμηρίωσης και Μελετών συγκεντρώνει στοιχεία, τηρεί βάσεις δεδομένων, διεξάγει έρευνες, εκπονεί μελέτες, δημοσιεύει εκθέσεις και οργανώνει επιστημονικές ημερίδες και διεθνή συνέδρια για θέματα σχετικά με την αποστολή της Αρχής.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, ύστερα από εισήγηση των μελών του διευθυντή του Κέντρου, η οποία διατυπώνεται σε συνεργασία με το γενικό διευθυντή της Αρχής.

Το Κέντρο Τεκμηρίωσης και Μελετών συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο της Αρχής την ετήσια έκθεση για την ανώτατη εκπαίδευση που υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 72.

7. Το Κέντρο διευθύνεται από Διευθυντή Τεκμηρίωσης και Ερευνών ο οποίος είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος και ειδίκευση σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης. Για την επιστημονική υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Κέντρου Τεκμηρίωσης και Μελετών, το Συμβούλιο της Αρχής, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να συστήσει Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο συγκροτείται από καθηγητές των Α.Ε.Ι. με ειδίκευση ή εμπειρία σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του, η θητεία των μελών του και κάθε σχετικό θέμα. Οι δαπάνες μετακίνησης των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου καλύπτονται από την Α.ΔΙΠ.

Οι αρμοδιότητες του Κέντρου εξειδικεύονται και τα θέματα λειτουργίας του εξειδικεύονται στον οργανισμό της Αρχής.

8. Για τη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Αρχής συνιστώνται 25 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και 20 θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Οι κατηγορίες και οι κλάδοι / ειδικότητες του προσωπικού, τα ειδικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψής του, η συγκρότηση υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου που επιλαμβάνεται των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού ελέγχου του προσωπικού και κάθε σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον οργανισμό της Αρχής.

9. Οι θέσεις του προσωπικού μπορούν να πληρωθούν και με μετατάξεις ή αποσπάσεις μόνιμου προσωπικού από Υπουργεία ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή Ν.Π.Δ.Δ. ή με μετατάξεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή με αποσπάσεις ή μετατάξεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Α.Ε.Ι.

10. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και τα μέλη του είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Για τα προσόντα του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή η εξειδίκευση σε θέματα οργάνωσης της ανώτατης εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικής πολιτικής συνεκτιμώνται υποχρεωτικά κατά την επιλογή τους. Οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον οργανισμό της αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2190/1994.

11. Οι αποδοχές του προσωπικού της Αρχής καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003, όπως εκάστοτε ισχύει. Στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό καταβάλλεται επίσης ειδική πρόσθετη αμοιβή, το ύψος της οποίας και οι προϋποθέσεις καταβολής της καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Με απόφαση του Συμβουλίου, το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Αρχής δύναται να λαμβάνει εκπαιδευτική ή επιμορφωτική άδεια με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει ο οργανισμός της Αρχής. Αν οι ως άνω άδειες αφορούν την παρακολούθηση εκπαιδευτικών ή επιμορφωτικών προγραμμάτων στο εξωτερικό, καταβάλλεται πρόσθετο επιμίσθιο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Για την επιστημονική υποστήριξη των δραστηριοτήτων της η Αρχή, με απόφαση του Συμβουλίου της, δύναται να προσκαλεί και να συνεργάζεται για σύντομα χρονικά διαστήματα με καθηγητές των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή να απασχολεί για μεγαλύτερα διαστήματα καθηγητές των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικεύσεις και εμπειρία σχετικές με τη δραστηριότητα και την αποστολή της Αρχής. Για την απασχόληση καθηγητή

Α.Ε.Ι. της ημεδαπής γίνεται ανάθεση καθηκόντων από το Συμβούλιο της Αρχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του ιδρύματος. Το Α.Ε.Ι. μπορεί στην περίπτωση αυτή να απαλλάσσει πλήρως ή μερικά τον καθηγητή από τα καθήκοντά του στο ίδρυμα.

Για τον ίδιο σκοπό, η Αρχή δύναται να προσκαλεί επιστήμονες από αντίστοιχες αρχές και υπηρεσίες αξιολόγησης, πιστοποίησης της ποιότητας και χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Δύναται επίσης να χορηγεί στα μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού εκπαιδευτική άδεια για την απασχόλησή τους σε αντίστοιχες Αρχές και υπηρεσίες άλλων χωρών, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρεις μήνες, με σκοπό την συνεχή ενημέρωση και κατάρτιση στο αντικείμενό τους.

Η Αρχή δύναται να καταβάλει στους ανωτέρω ειδική πρόσθετη αμοιβή, ημερήσια αποζημίωση και τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής. Το ύψος και οι προϋποθέσεις τους καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

14. Στην Αρχή λειτουργεί το Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που συστάθηκε με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 3374/2005.

Άρθρο 75

Αξιολόγηση και χρηματοδότηση της Αρχής

1. Η Αρχή μπορεί να αξιολογεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανισμού της, τη λειτουργία και το έργο της, αναθέτοντας την ευθύνη της εξωτερικής αξιολόγησης σε έγκυρους και διεθνώς αναγνωρισμένους αξιολογητές, οργανισμούς ή φορείς αξιολόγησης που αναπτύσσουν συναφή δραστηριότητα στο εξωτερικό και ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο.

2. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο Πρόεδρος της Αρχής.

3. Η Αρχή συνάπτει συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού με τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τις δραστηριότητες και

τους στόχους της. Επίσης, η Αρχή συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων και απολογισμού.